

-RAPOR-
(İmar ve Bayındırlık Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / CORUM

İL Genel Meclisinin 05/01/2024 tarih ve 19 nolu kararı ile İmar ve Bayındırlık Komisyona havale edilen, Sungurlu İlçesi Derekışla köyü 115 ada, 2 parsel nolu taşınmazda Yenilenebilir Enerji Kaynaklarına Dayalı Enerji Üretim Tesisi (Güneş Enerji Santrali) yapımına ilişkin plan müellifince hazırlanan 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı, 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı ve Plan Açıklama Raporunun ve eklerinin, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 8'inci maddesi ile 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 10'uncu maddesi (c) bendi ile İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 20. maddesi gereğince İmar ve Bayındırlık Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

İmar ve Bayındırlık Komisyonunca hazırlanan rapora göre, İdaremize sunulan plan teklifi ve dosyasında yapılan incelemede, teklif planın Sungurlu İlçesi, Derekışla Köyü 115 ada 2 nolu parselin Güneş Enerjisinden Elektrik üretmek amacıyla "Enerji Üretim Alanı" olarak işaretlendiği görülmüştür.

Konuyla ilgili Müdürlüğümüzce 115 ada 2 nolu parsel ile ilişkin 29.03.2023 tarih ve 38738 sayı ile YEGM, BOTAŞ, TEİAŞ, YEDAŞ, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, İl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü, , DSİ 54.Şube Müdürlüğü'nden uygun görüşler alınmıştır.

Taşınmaz üzerinde GES faaliyetinde bulunacak firmaya ait çağrı mektubu 25.01.2023 tarih ve 158317 sayı ile YEDAŞ tarafından yapıldığı tespit edilmiştir.

İmar Planına Esas Jeolojik Jeoteknik Etüt Raporunun 01.11.2023 tarihinde onaylandığı, teklif imar planlarının 07/12/2023 tarih ve 51278 sayı ile ÇDP'nin 1.4.17 nolu plan hükmü gereği, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü'ne gönderildiği, 8196129 sayılı yazı ile söz konusu planların ilgili tüm kurum ve kuruluşların olumlu görüşlerinin alınması kaydıyla ilgili İdaresince yürütülebileceğinin belirtildiği tespit edilmiştir.

5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 10.maddesi (c) bendinde, *(Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyeleri hariç İl çevre düzeni plânı ile belediye sınırları dışındaki alanların imar plânlarını görüşmek ve karara bağlamak.)* imar planlarını görüşülerek karara bağlama yetkisi İl Genel Meclisi'ne verildiğinden, söz konusu imar plan teklifi komisyonumuzca uygun bulunmuştur.

İL Genel Meclisimizin takdirlerine arz ederiz.

İMAR VE BAYINDIRLIK KOMİSYONU

Mehmet YÜCEL
Komisyon Başkanı

İbrahim ÇİFTÇİ
Komisyon Başkan V.

Mehmet BEKTAŞ
Üye

Alaettin TOSUNDEREOĞLU
Üye

Vahit KABAKCI
Üye

Sadettin AKGÜL
Üye

Sadık AŞIK
Üye

-RAPOR-
(İmar ve Bayındırlık Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / CORUM

İL Genel Meclisinin 06/02/2024 tarih ve 39 nolu kararı ile İmar ve Bayındırlık Komisyona havale edilen, İskilip İlçesi Musular/Kamışağıl köyü 172 ada, 2 parsel nolu taşınmazda Yenilenebilir Enerji Kaynaklarına Dayalı Enerji Üretim Tesisi (Güneş Enerji Santrali) yapımına ilişkin plan müellifince hazırlanan 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı, 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı ve Plan Açıklama Raporunun ve eklerinin, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 8'inci maddesi ile 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 10'uncu maddesi (c) bendi ile İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 20. maddesi gereğince İmar ve Bayındırlık Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

İmar ve Bayındırlık Komisyonunca hazırlanan rapora göre, İdaremize sunulan plan teklifi ve dosyasında yapılan incelemede, teklif planın İskilip İlçesi, Musullar-Kamışağıl Köyü 172 ada 2 nolu parselin Güneş Enerjisinden Elektrik üretmek amacıyla "Enerji Üretim Alanı" olarak işaretlendiği görülmüştür.

Konuyla ilgili Müdürlüğümüzce 172 ada 2 nolu parsel ile ilişkin 12.05.2023 tarih ve 40777 sayı ile YEGM, BOTAŞ, TEİAŞ, YEDAŞ, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, İl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü, DSİ 54.Şube Müdürlüğü'nden uygun görüşler alınmıştır.

Taşınmaz üzerinde GES faaliyetinde bulunacak firmaya ait çağrı mektubu 24.05.2023 tarih ve 181857 sayı ile YEDAŞ tarafından yapıldığı tespit edilmiştir.

İmar Planına Esas Jeolojik Jeoteknik Etüt Raporunun 18.01.2024 tarihinde onaylandığı, teklif imar planlarının 23/01/2024 tarih ve 53787 sayı ile ÇDP'nin 1.4.17 nolu plan hükmü gereği, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü'ne gönderildiği, 8596164 sayılı yazı ile söz konusu planların ilgili tüm kurum ve kuruluşların olumlu görüşlerinin alınması kaydıyla ilgili İdaresince yürütülebileceğinin belirtildiği tespit edilmiştir.

5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 10.maddesi (c) bendinde, *(Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyeleri hariç İl çevre düzeni plânı ile belediye sınırları dışındaki alanların imar plânlarını görüşmek ve karara bağlamak.)* imar planlarını görüşülerek karara bağlama yetkisi İl Genel Meclisi'ne verildiğinden, söz konusu imar plan teklifi komisyonumuzca uygun bulunmuştur.

İL Genel Meclisimizin takdirlerine arz ederiz.

İMAR VE BAYINDIRLIK KOMİSYONU

Mehmet YÜCEL
Komisyon Başkanı

İbrahim ÇİFTÇİ
Komisyon Başkan V.

Mehmet BEKTAŞ
Üye

Alaettin TOSUNDEREOĞLU
Üye

Vahit KABAKCI
Üye

Sadettin AKGÜL
Üye

Sadık AŞIK
Üye

-RAPOR-
(İmar ve Bayındırlık Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / CORUM

İL Genel Meclisinin 06/02/2024 tarih ve 41 nolu kararı ile İmar ve Bayındırlık Komisyona havale edilen, İlimiz Merkez ilçe Harmancık köyü, 153 ada, 39 ve 40 parsel nolu taşınmazlarda Yenilenebilir Enerji Kaynaklarına Dayalı Enerji Üretim Tesisi (Güneş Enerji Santrali) yapımına ilişkin plan müellifince hazırlanan 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı, 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı ve Plan Açıklama Raporunun ve eklerinin, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 8'inci maddesi ile 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 10'uncu maddesi (c) bendi ile İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 20. maddesi gereğince İmar ve Bayındırlık Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

İmar ve Bayındırlık Komisyonunca hazırlanan rapora göre, İdaremize sunulan plan teklifi ve dosyasında yapılan incelemede, teklif planın Merkez İlçe, Harmancık Köyü 153 ada 39 ve 40 nolu parsellerin Güneş Enerjisinden Elektrik üretmek amacıyla "Enerji Üretim Alanı" olarak işaretlendiği görülmüştür.

Konuyla ilgili Müdürlüğümüzce 153 ada 39 ve 40 nolu parsellere ilişkin 07.09.2023 tarih ve 46186 sayı ile YEGM, BOTAS, TEİAŞ, YEDAŞ, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, İl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü, DSİ 54.Şube Müdürlüğü'nden uygun görüşler alınmıştır.

Taşınmaz üzerinde GES faaliyetinde bulunacak firmaya ait çağrı mektubu 08.06.2023 tarih ve 184630 sayı ile YEDAŞ tarafından yapıldığı tespit edilmiştir.

İmar Planına Esas Jeolojik Jeoteknik Etüt Raporunun 31.01.2024 tarihinde onaylandığı, teklif imar planlarının 01/02/2024 tarih ve 54358 sayı ile ÇDP'nin 1.4.17 nolu plan hükmü gereği, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü'ne gönderildiği, 8677998 sayılı yazı ile söz konusu planların ilgili tüm kurum ve kuruluşların olumlu görüşlerinin alınması kaydıyla ilgili İdaresince yürütülebileceğinin belirtildiği tespit edilmiştir.

5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 10.maddesi (c) bendinde, *(Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyeleri hariç İl çevre düzeni planı ile belediye sınırları dışındaki alanların imar plânlarını görüşmek ve karara bağlamak.)* imar planlarını görüşülerek karara bağlama yetkisi İl Genel Meclisi'ne verildiğinden, söz konusu imar plan teklifi komisyonumuzca uygun bulunmuştur.

İL Genel Meclisimizin takdirlerine arz ederiz.

İMAR VE BAYINDIRLIK KOMİSYONU

Mehmet YÜCEL
Komisyon Başkanı

İbrahim ÇİFTÇİ
Komisyon Başkan V.

Mehmet BEKTAŞ
Üye

Alaettin TOSUNDEREOĞLU
Üye

Vahit KABAKCI
Üye

Sadettin AKGÜL
Üye

Sadık AŞIK
Üye

-RAPOR-

(İmar ve Bayındırlık Komisyonu)

İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / ÇORUM

İl Genel Meclisinin 02/01/2024 tarih ve 10 nolu kararı ile İmar ve Bayındırlık Komisyona havale edilen, İlimiz Merkez İlçe, Tatar köyü, 0 ada, 286 parsel nolu taşınmazda Ticaret Alanı (Konaklama Tesisi) yapımına ilişkin plan müellifince hazırlanan 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı ve Plan Açıklama Raporu ile ilgili 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 8'inci maddesi ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 10'uncu maddesi (c) bendi ile İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 20. maddesi gereğince İmar ve Bayındırlık Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

İmar ve Bayındırlık Komisyonunca hazırlanan rapora göre, İlimiz Merkez İlçe, Tatar köyü, 0 ada, 286 parsel nolu taşınmazda Ticaret Alanı (Konaklama Tesisi) yapımına ilişkin plan müellifince hazırlanan 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı ve Plan Açıklama Raporunun, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 10/c bendi ve 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 8. maddesi gereği ilgili birimlerden oluşacak teknik komisyonunca raporun hazırlanabilmesi için İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 20. maddesi gereğince etraflıca yapılacak bir çalışma için yeniden değerlendirilmek üzere Komisyona ek süre verilmesinin uygun olduğu, komisyonumuzca oy birliği ile karar verildi.

İl Genel Meclisimizin takdirlerine arz ederiz.

İMAR VE BAYINDIRLIK KOMİSYONU

Mehmet YÜCEL

İbrahim ÇİFTÇİ

Mehmet BEKTAŞ

Komisyon Başkanı

Komisyon Başkan V.

Üye

Alaettin TOSUNDEREOĞLU

Vahit KABAKCI

Sadettin AKGÜL

Sadık AŞIK

Üye

Üye

Üye

Üye

-RAPOR-
(Köy İşleri Yol Ulaşım Alt Yapı Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / CORUM

İL Genel Meclisinin 02/01/2024 tarih ve 9 nolu kararı ile Köy İşleri Yol Ulaşım ve Alt Yapı Komisyonuna havale edilen, İlimiz Alaca İlçesine Bağlı Boğaziçi (Hışır) Köyü köy girişindeki yol üzerinde bulunan köprü, Alaca özü ile Kızıllı köyünden Boğaziçi köyünün birleştiği ırmak üzerinde bulunmaktadır. Köprünün üst beton kısımlarının sağlam olduğu ancak ırmak içerisindeki duvarların büyük kayalarla örülü olduğu suların çok olduğu dönemlerde taş duvarlarda boşluklar görüldüğü dolgu malzemesinin tutmadığı köy halkı tarafından endişeye sebebiyet verdiği yıkılma korkusu yaratmaktadır. Köprünün ve ırmak içerisindeki köprü taş duvarları için çözüm önerileri ve neler yapılabileceği ile ilgili Köy İşleri Yol Ulaşım Altyapı Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

Komisyonumuzun yaptığı çalışmalar sonucunda elde ettiği bilgilere göre; İl Özel İdaresi Yol ve Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğünden alınan bilgiler doğrultusunda, İlgi karar gereğince yerinde incelenmesi istenilen köprüye ilişkin değerlendirmeler ve çözüm önerileri aşağıda belirtilmiştir.

1) DURUM TESPİTİ : Boğaziçi (Hışır) köyü girişinde Büyüköz deresi üzerinde inşa edilen ve yapımı uzun yıllar öncesine dayanan ulaşım köprüsü Kompozit bir köprü olup, uzunluğu L=20,00 mt, genişliği ise bordürler hariç e=4,50 mt dir. Köprünün betonarme yatay taşıma elemanları olan tabliye ve kirişler ile, dikey taşıma elemanları olan NPI380 mm çelik profillerin statik yönden uygun olduğu ve görevini yerine getirmede teknik yönden herhangi bir sıkıntısının bulunmadığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte köprü ile yol bağlantısı arasındaki dolguyu tutan ve kenar ayakları da dış ortamdan koruyan harçsız taş perelerin (koruma duvarı) ise zaman içerisinde deformasyona uğraması nedeniyle ayrışmaların olduğu ve mevcut durumunu koruyamadığı görülmüştür. Ancak bu durum şimdiki haliyle ulaşımında herhangi bir olumsuzluk yaratmamakla birlikte, ileriki zamanlarda bağlantı yerinde oluşabilecek oturmalar nedeniyle boşluklar oluşabileceği bu durumda ulaşımında sıkıntılar yaratabileceği değerlendirilmektedir.

2) ÇÖZÜM ÖNERİSİ : Köprünün taşıma elemanlarının statik yönden uygun olması nedeniyle sadece dolguyu tutan ve kenar ayakları da dış etkenlerden koruyan taş perelerin (koruma duvarı) yeniden harçlı olarak yapılması uygun olacaktır. Bunun için dere tabanında bir destek betonu oluşturmali ve yapılacak olan dolgunun üzerine de koruyucu taş perelerin (koruma duvarı) harçlı olarak imal edilmesi gerekmektedir. Bu çalışmanın yapılması durumunda köprünün bir bütün olarak uzun yıllar hizmet vermesi sağlanacaktır. Buna ilişkin olarak hazırlanan plan ve yaklaşık maliyet cetveli de ekte sunulmuştur.

İL Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

KÖY İŞLERİ YOL ULAŞIM ALT YAPI KOMİSYONU

Duran BIYIK
Komisyon Başkanı

Ahmet TUNA
Komisyon Başkan V.

Mehmet KAPLAN
Üye

İlhami TÜRKSAL
Üye

Doğan UÇAR
Üye

-RAPOR-

**(Araştırma ve Geliştirme (AR-GE) Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / ÇORUM**

İL Genel Meclisinin 02/01/2024 tarih ve 8 nolu kararı ile Araştırma ve Geliştirme Komisyonuna (AR-GE) havale edilen, İklim değişikliğinin nedenleri nelerdir? İlimizde son yıllarda görülen sıcaklık farkları ne orandadır? İlimizde çölleşen alan bulunmakta mıdır? Ne gibi önlemler alınmaktadır? İklim değişikliğine bağlı olarak ilimizde erozyon görülmekte midir? Erozyondan etkilenen ilçelerimiz hangileridir? Ne gibi önlemler alınmaktadır? Çiftçilerimizin yetiştirdiği ürünlerde iklim değişikliğinin ürünlere etkisi var mıdır? İklim değişikliğinin sebepleri nelerdir? Konu ile ilgili Araştırma ve Geliştirme (ARGE) Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

Komisyonumuzun yaptığı araştırma sonucunda elde ettiği bilgilere göre; İL Tarım ve Orman Müdürlüğünden alınan bilgiler doğrultusunda,

1. Giriş

Küresel ısınma ve buna bağlı olarak oluşan iklim değişiklikleri, etkileri ve sonuçları açısından dünyanın bütün ülkelerini yakından ilgilendiren önemli bir sorun niteliğindedir. Küresel ısınmanın temel nedeni, ekonomik faaliyetler sonucu atmosferdeki sera gazı yoğunlaşmasının, olması gereken düzeyin üzerine çıkması olarak görülmektedir.

İklim değişikliklerine bağlı olarak atmosferin giderek ısınması sonucunda; buzulların erimesi ve deniz seviyesinin yükselmesi, bölgesel ve yerel yağış yapılarının değişmesi, ekstrem hava olaylarının sayı ve sıklığının artması, ekosistemlerin değişmesi nedeniyle bazı hayvan ve bitki türlerinin yok olmasına, sel, fırtına, kasırga ve kuraklık gibi iklimle ilgili doğal felaketlerin artmasına neden olacağı tahmin edilmektedir.

Yukarıda belirtilen etkilerin pek çoğu, günümüzde halen gözlenebilmekte ve sera gazı emisyonlarının artmasına bağlı olarak, söz konusu etkilerin gelecek yıllarda giderek şiddetleneceği beklenmektedir. Çevresel ve sosyal etkilerinin dışında, iklim değişikliklerinin gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler üzerinde önemli ekonomik sonuçları söz konusudur. İklim değişikliklerine bağlı oluşan felaketlerin tazmin edilmesi ve sera gazı emisyonlarını azaltma tedbirleri, ülkelerin ekonomileri üzerine ağır bir finansal yük getirmektedir.

İklim değişikliklerinin etkilediği başlıca sektörler arasında; tarım, gıda üretimi, balıkçılık, hayvancılık, ormancılık, dış ticaret, turizm, sağlık, iklimlendirme, inşaat, lojistik ve finans-sigortacılık yer almaktadır.

Tarım sektörü; milli gelir, istihdam, dış ticaret, tarıma dayalı sanayi, destekleme ve tüketim harcamaları içindeki payı ile insanların zorunlu gıda maddelerini üreten bir sektör olması nedeniyle, ekonomilerde önemli bir yere sahiptir.

Tarım doğaya bağlı olarak sürdürülen bir faaliyettir, teknoloji ne kadar gelişse de bu özelliğini kaybetmesi mümkün değildir. Tarımın ekonomik bir faaliyet olması nedeniyle, iklim değişikliği ile ortaya çıkacak üretimdeki değişimler, hem ülke hem de uluslararası ticaret açısından önemlidir. Tarım iklim değişikliğinden etkilendiği kadar, iklim değişikliğine de neden olan bir faaliyet alanıdır. Toprak işleme, gübreleme, ilaçlama ve ürün-gıda arz zincirindeki işlemler, tarım arazilerinin kullanım değişikliği, enerji tüketimi, yetiştirilen hayvanların gübreleri gibi faaliyetler karbon emisyonuna katkıda bulunmaktadır.

2. Küresel Isınmanın Tanımı, Oluşumu ve Önleme Çabaları

Küresel ısınma, ekonomik faaliyetler sonucu insan aracılığı ile atmosfere salınan sera gazları olan CO₂ (karbondioksit), CH₄ (metan), N₂O (diazot monoksit), O₃ (ozon), CFCs (kloroflourkarbon) ve H₂O (su buharı)'nın doğal sera etkisini kuvvetlendirmesi sonucunda, dünyanın ortalama yüzey sıcaklığının artması ve iklim yapısında oluşan değişiklikleri ifade etmektedir. Sera gazı emisyonlarındaki artış özellikle 1800'li yıllardan itibaren, yani sanayi devriminden günümüze kadar geçen sürede açıkça gözlenmektedir.

Küresel ısınma kavramı; dünya genelinde sıcaklığın sistematik bir biçimde yükselmesini ifade ederken, küresel iklim değişimi ise, küresel ısınmaya bağlı olarak yağış, nem, hava hareketleri, kuraklık gibi diğer iklim öğelerinin de değişmesi olarak tanımlanmaktadır .

Güneşten gezegenimize ulaşan kısa dalgalı radyasyon, ışıktan ısıya dönüşmek suretiyle dünyayı ısıtmaktadır. Yeryüzü bu radyasyonun bir kısmını uzun dalgalı kızılötesi ışın olarak uzaya geri yansıtmaktadır. Bu uzun dalgalı kızılötesi ışınların büyük bir bölümü uzaya geri dönerken, diğer bölümü de dünya atmosferinde sera gazları vasıtasıyla tutulu kalmaktadır. Atmosferde kızılötesi ışınların tutulması ve yansıtılması esnasında, seradaki camlar gibi ısıyı muhafaza etme özelliğinden dolayı bu gazlara, "sera gazı" denilmektedir. Bu gazların atmosfer içindeki miktarlarının artması sonucu, yer kürenin beklenenden daha fazla ısınmasına neden olan bu süreç "sera etkisi" olarak adlandırılmaktadır.

Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC)'nin Eylül 2013 tarihinde kabul edilen 1. Çalışma Raporu, sanayi devriminden günümüze dünyadaki yüzey (kara ve deniz) sıcaklığının yaklaşık olarak 0,85⁰C yükseldiğini ve önlem alınmazsa en olumlu senaryoya göre bile, 2100 yılında ortalama sıcaklığın 1,8-4,0⁰C daha artacağı öngörülmektedir (IPCC,

2014). Bu artışın 0,4⁰C'lik kısmı önümüzdeki 20 yıl için tahmin edilen artış değeridir. Rapora göre, iklim değişikliği açık ve nettir, başlıca nedeni ise insanların yaptıkları faaliyetler olduğu belirtilmektedir.

Küresel nüfus ve tüketimin artması, tüketim alışkanlıklarının değişmesi, fosil yakıt tüketiminin artması, ormanlık alanların azalması gibi insan kaynaklı faaliyetler, atmosferdeki sera gazı birikimini artırarak iklim değişikliğine yol açmaktadır. Bu faaliyetler; atmosfer ve okyanusların ısınmasına, küresel su döngüsünün değişmesine, kar ve buzulların azalmasına, deniz seviyesinin yükselmesine, yağış rejimlerinde değişmelere ve kuraklık, sel, kasırga gibi doğal felaketlerin sıklık, süre ve şiddetinin artmasına neden olmaktadır.

Küresel ısınmanın temel nedeni; atmosfere salınan sera gazlarının yoğunluğunun olması gereken değerlerin çok üzerinde olmasıdır. Bu gazların atmosferdeki birikimlerindeki hızlı artışına bağlı olarak, doğal sera etkisinin hızlanması sonucunda yeryüzü ve atmosferin alt tabakalarında oluşan sıcaklık giderek yükselmektedir.

Sera gazları oldukça uzun ömürlüdür ve sera gazlarının atmosferdeki yoğunluğu, bundan 300 yıl önceki ya da çok daha önceki sera gazları emisyonları tarafından belirlenmektedir. Sanayi devriminden günümüze kadar atmosferdeki sera gazı miktarında önemli artışlar olmuştur. 1750 yılından bu yana, atmosferdeki CO₂ seviyesi yaklaşık % 30 artarak, 280 ppm (partspermillion)'den bugün 380 ppm'e yükselmiştir. Günümüzde CO₂ yoğunlaşması, her yıl yaklaşık 1,5 ppm dolayında artmaktadır. Bu nedenle, atmosferik sera gazı yoğunlaşmalarını belirli bir düzeyde tutabilmek için, küresel emisyon seviyesinin şu an olduğundan daha az olması gerekmektedir.

Spesifik hedefler tanımlanmamasına rağmen, atmosferdeki CO₂ hacminin 550 ppm'de tutulması hedefi, yaygın olarak kullanılan bir ölçüttür. IPPC bu hedefin tutturulması için küresel sera gazı emisyonlarında % 60'lık bir azaltma olması gerektiğini tahmin etmektedir. Ancak, dünya enerji talebinin hızla yükseldiği bir ortamda bunu gerçekleştirmek oldukça zor görünmektedir.

Küresel ısınmaya neden olan sera gazları, çoğunlukla enerji üretimi ve ısıtma amaçlı fosil yakıtların yakılması, sanayi, ulaştırma, arazi kullanımı değişikliği, atık yönetimi ve tarımsal (enerji ile ilişkili ve anız yakma, çeltik üretimi, hayvancılık ve gübre kullanımı gibi enerji dışı) etkinliklerden kaynaklanmaktadır.

Küresel ısınma oluşumunun başlıca nedenlerini, doğal ve yapay olarak iki ana gruba ayırmak mümkündür.

Doğal nedenler arasında;

1. Yeryüzünde kıta kayma hareketleri sonucu oluşan dağ oluşumlarının mevcut hava akımlarının yönünü değiştirmesi, volkanik patlamalar sonucu atmosfere karışan aerosoller, kül ve toz parçacıkları, güneşin manyetik alanındaki dalgalanmalar ve güneş lekelerinin etkisiyle küresel ısınma söz konusu olmaktadır.

2. Dünya'nın presizyon hareketleri sonucu, zaman zaman sıcak ve soğuk dönemler yaşanmıştır, bu durum dünyanın doğal ısınmasının diğer bir nedenini oluşturmaktadır.

3. Okyanuslardaki bölgesel su akıntılarında meydana gelen değişiklikler de dünya iklimine etki etmektedir. Atmosfer ve okyanus dönüşümü sırasında oluşan El-Nino (mevsim normallerinden daha sıcak dönemler) ve La-Nina (mevsim normallerinden daha soğuk dönemler) olayları, tropikal ve alt-tropikal bölgelerde yüzey sularının ısınmasına-soğumasına neden olarak genellikle 4,5 yılda bir düzenli olarak iklimi değiştirmektedir.

Başlıca yapay nedenler ise;

1. Günümüzde küresel enerji talebinin çok büyük bir bölümü petrol, doğalgaz ve kömür gibi fosil yakıt kullanımı tarafından karşılanmaktadır. Fosil yakıtların ısınma, sanayi ve ulaşım sektörlerindeki kullanımına bağlı olarak CO₂ salınımının artması, küresel ısınmayı hızlandırmaktadır.

2. Atmosferde mevcut olan sera gazlarının birikiminde insan faaliyetleri sonucu oluşan artışlar küresel ısınmaya neden olmaktadır. Sera gazlarından kaynaklanan küresel ısınmanın büyüklüğü, sera gazları birikimindeki artış miktarına, bu gazların özellik ve atmosferik yaşam sürelerine bağlıdır.

3. Dünya genelinde nüfus artışının giderek hızlanmasının yanı sıra, küresel ısınma sonucu oluşacak kuraklık ve çölleşme, küresel açlık sorununu gelecekte gündeme getireceği düşünülmektedir.

4. Nüfusun kırsal alanlardan kente doğru yaşanan göçler sonucu, ortaya çıkan kentleşme ve hızlı nüfus artışı nedeniyle daha fazla üretime gereksinim duyulması, bu sanayileşen ve kentleşen bölgelerden çıkan sera gazları miktarını artırmaktadır.

5. Sera etkisini hızlandıran bir gaz olan CO₂ için önemli bir yutak alanları olan ormanların hızla yok edilmesi küresel ısınmanın artmasına neden olmaktadır. Küresel ısınmanın oluşumunda ormansızlaştırmanın etkisinin % 14 dolayında olacağı tahmin edilmektedir.

İnsanların çeşitli faaliyetlerinden dolayı atmosferin kimyasal bileşeninin değişimi sonucu iklimde görülen değişiklikleri azaltmak amacıyla, 1992 yılında Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) kabul edilmiştir. Sözleşme 21 Mart 1994 yılında

yürürlüğe girmiştir. Sözleşmenin nihai amacı; atmosferdeki sera gazı birikimlerini, iklim sistemi üzerindeki tehlikeli insan kaynaklı etkiyi önleyecek bir düzeyde durdurmaktır. Bu amaç; *"ekosistemlerin iklim değişikliğine doğal bir şekilde uyum sağlamasına, gıda üretimini tehdit etmeyecek ve ekonomik kalkınmanın sürdürülebilir şekilde devamına izin verecek bir zaman dahilinde ulaşılmalıdır"* hükmü ile daha nitelikli hale getirilmiştir.

Sözleşme bir çerçeve niteliğinde genel kuralları, esasları ve tarafların azaltım ve iklim değişikliğinin etkilerine uyuma yönelik üstlendikleri yükümlülükleri tanımlamaktadır. Sözleşme kapsamında tüm taraflar, sera gazı salınımları, ulusal politikalar ve en iyi uygulamalar ile ilgili bilgileri toplamak ve paylaşmakla yükümlüdür.

Ayrıca tarafların ulusal salınım envanterlerini geliştirmelerini, iklim değişikliği azaltım ve uyumu kolaylaştırma önlemleri içeren ulusal programlar hazırlamalarını ve uygulamalarını ve ulaştıkları sonuçları taraflar konferansına bildirmeleri gerekmektedir.

Küresel ısınma ve iklim değişikliği konusunda hâlihazırdaki uluslararası tek çerçeve olan Kyoto Protokolü 1997 yılında imzalanmış ve 2005 yılında yürürlüğe girmiştir. Kyoto Protokolü, sanayi devriminin öncüsü ve iklim değişikliğinde tarihi sorumluluğu bulunan ülkelere sera gazı salınımlarını azaltma yükümlülüğü verirken, bu hedeflerin serbest piyasa ilkeleri gözetilerek elde edilmesini savunan bir belgedir.

Kyoto Protokolü, gelişmiş ülkelerin sera gazı yaratan gazlarının salınımını 2008-2012 yılları arasında 1990 seviyesinden % 5 aşağı çekmesini öngörmektedir. Ayrıca, enerji tasarrufu yapılmasını, fosil yakıtların azaltılmasını ve yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanmayı amaçlamaktadır. Buna bağlı olarak taraflar, ulusal ve bölgesel kalkınma önceliklerini sürdürülebilir kalkınmayı sağlayacak biçimde düzenlemeleri gerekmektedir.

Kyoto Protokolü, sera gazı emisyonlarını sınırlandırma ve azaltmaya yönelik yasal düzenlemelere ek olarak, uluslararası emisyon ticareti, teknoloji ve sermaye hareketleri konusunda da çeşitli düzenlemeler ileri sürmüştür.

Kyoto Protokolüne göre, devletler gelişmiş ülkeler (EK-I Ülkeleri) ve gelişmekte olan ülkeler (EK-I Dışı Ülkeler) olarak iki genel sınıfa ayrılmışlardır. EK-I Ülkeleri; OECD üyesi olan sanayileşmiş ülkeler ile piyasa ekonomisine geçiş sürecinde olan ülkeleri (Rusya Federasyonu, Baltık Ülkeleri ve bazı Orta ve Doğu Avrupa Ülkelerini) içermektedir. Bu ülkeler, sera gazı salınımlarını azaltmayı kabul etmiştir. Sözleşmenin ikinci ekinde yer alan EK-II ülkeleri ise, teknoloji transferi ve mali yaptırımlar konularında gelişmekte olan ülkelere sorumluluklarını yerine getirmelerine yardımcı olmakla yükümlü tutulmuşlardır.

Kyoto Protokolü'nün sonlanacağı 2012 yılı sonrası için, yeni iklim düzeni geliştirilmesi kararlaştırılmıştır. Bu çerçevede 2007 yılında yeni bir uluslararası iklim rejiminin oluşturulması amacıyla yeni müzakereler başlatılmıştır. 2007 yılında Bali'de gerçekleştirilen 13. Taraflar Toplantısı'nda yeni iklim düzenini belirleyecek ve bağlayıcı bir anlaşma ile sonuçlanacak iki yıllık bir süreyi tanımlayan Bali Yol Haritası kabul edilmiştir. 2009 yılında Kopenhag'da düzenlenen 15. Taraflar Toplantısı'na, belirlenen iki yıllık sürecin sonu olması sebebiyle yoğun bir ilgi gösterilmiştir.

Kopenhag müzakerelerinde (COP-15), yeni iklim rejiminin oluşturulması ve bu yönde bağlayıcı bir metnin oluşması bekleniyordu, fakat bağlayıcı bir mutabakata varılamamıştır. Ancak, ABD önderliğinde Brezilya, Çin, Güney Afrika ve Hindistan'ın bir araya gelerek vardığı anlaşma sonucunda Kopenhag Mutabakatı kabul edilmiştir. Beklentilerin karşılanmadığı zirvede Kyoto sonrasında bir geçiş dönemine ihtiyaç duyulduğu anlaşılarak iklim değişikliği ile yeni bir mücadele yoluna girilmiştir.

Ulusal İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planı ile Türkiye'de iklim değişikliğinden etkilenebilirlik alanlarını, teknik ve bilimsel çalışmaların desteklediği ve katılımcı süreçler ile kabul edilen beş önemli alana odaklanılmıştır. Bunlar:

- Su Kaynakları Yönetimi;
- Tarım ve Gıda Güvencesi;
- Ekosistem Hizmetleri, Biyolojik Çeşitlilik ve Ormancılık;
- Doğal Afet Risk Yönetimi; ve
- İnsan Sağlığı'dır.

Sera gazı emisyonlarının azaltılarak iklim değişikliğinin etkilerini gidermek, her biri karbon yakalama ve depolama yeteneği bulunan ormanların, sulak alanların, deniz ve kıyı ekosistemlerinin, çayırların, tarımsal alanların ve turbalıkların mevcut durumlarının korunması ve iyileştirilmesi ile mümkün olabilmektedir.

Karbon yutakları içerisinde ormanlar yeryüzünün en geniş karasal karbon deposu konumundadır. Ormanlar yaşlansalar bile atmosferdeki karbonu tutmaya ve depolamaya devam edebilmektedirler. Ancak ormansızlaşma, tarım için arazi açma faaliyetleri, bozulma ve iklim değişikliklerinin uzun vadeli etkileri yüzünden ormanlar bu özelliğini kaybetme riskiyle karşı kalmaktadırlar.

Sulak alanlar ve özellikle turbalıklar büyük miktarda karbon tutma ve depolama kapasiteleri nedeniyle önemli koruma alanlarından bir diğeridir ve atmosferdeki sera gazını azaltmak için önemli bir görev üstlenirler. Ama unutulmamalıdır ki turbalıklar mevcut

koşullara ve yönetim tedbirlerine bağlı olarak hem karbon kaynağı hem karbon yutağı olabilirler.

İklim değişikliği ile birlikte sulak alanlarda ve turbalıklarda depolanmış karbonun çoğu açığa çıkmaktadır. Tropikler bölgelerdeki sulak alanların net karbon dengesi hakkında yeteri kadar bilgi sahibi olmadığımız için iklim değişikliği nedeniyle bu alanlardan açığa çıkan karbonun miktarını belirleyebilmek oldukça zordur. Sulak alanlar ve turbalıklar hem karbon depolamaları ve hem de yanlış yönetilmeleri sonucu kayıp karbon potansiyeli nedeniyle azaltım politikalarının merkezinde yer alması gerekmektedir. (Akalın, M, (2014).

3. İklim Değişikliklerinin Ekonomi Üzerindeki Etkileri

Küresel ısınma ve iklim değişikliklerinin, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin ekonomileri üzerinde önemli etkileri söz konusudur ve gerekli emisyon azaltma ve uyum önlemleri alınmadığı takdirde, söz konusu ekonomik etkilerin büyük boyutlara ulaşması kaçınılmaz olarak görülmektedir.

Sera etkisi sonucu, gelecekte dünyanın yüzeyinde 1-2⁰C dolayında bir sıcaklık artışından % 10'luk bir ekosistem bölgesinin etkileneceği tahmin edilmektedir. Bazı orman ekosistemleri genişleyecek ancak, bazı bölgelerde artan orman yangınları ve böcek istilaları ortaya çıkabilecektir. Okyanuslarda yaşayan canlılar ve mercan resiflerinin değişen iklimden olumsuz yönde etkilenmesi beklenmektedir.

1-2⁰C'den daha fazla bir sıcaklık artışı durumunda ise, % 15-20'lik ekosistem alanlarının dünya çapında değişeceği beklenmektedir. Sıcaklık artışının 2⁰C'nin üzerine çıkması durumunda ise, dünya ekosisteminin % 20'sinden daha fazlasının etkileneceği tahmin edilmektedir.

Günümüzde yapılan hesaplamalara göre, küresel ısınmada sadece 1⁰C'lık bir artışın ekonomik maliyetinin 2050 yılında yıllık 2 trilyon dolar olacağı tahmin edilmektedir. AB'de yürütülen bir çalışmaya göre, küresel ısınmanın kümülatif global ekonomik maliyetinin 74 trilyon euro olabileceği ifade edilmektedir.

Küresel ısınmanın 2050 yılından sonra dünyanın GSMH'sinin % 5 ile % 20'si arasında değişen global maliyetinden kaçınmak için 2050 yılına kadar sera gazı emisyonlarının azaltılmasına ilişkin yöntemlere global bir yatırım yapılması gerektiği ifade edilmektedir.

IPCC'ye göre; mevcut teknoloji kullanılarak karbon emisyonları 2020 yılında % 20 ile % 40 arasında azaltılabilir. Bu emisyon azaltımının yarısı ek bir maliyete neden olmadan

mümkün iken, diğer yarısı da her yıl bir ton CO₂ için yaklaşık 10 euro'luk bir maliyetle gerçekleştirilebileceği düşünülmektedir.

İklim değişikliğinin önemli ekonomik etkilerinden birisi de, sayısı ve şiddeti artan iklimle ilişkili doğal afetlerin maliyetidir. Bu maliyetler şimdiden ekonomiler üzerine önemli bir yük olmaya başlamıştır. Örneğin 2014 yılında, doğal afetlerin tamamının dünya genelindeki maliyeti 110 milyar doları bulmuştur.

Tarım sektöründeki doğrudan sera gazı salınımları, tarımsal üretim süreçleri sırasında topraklardan ve hayvanlardan, ısı ve elektrik enerjisi üretimi ile traktör ve diğer ulaştırma araçlarının kullanılan fosil yakıtlardan kaynaklanmaktadır. Buna ek olarak, tarımsal etkinlikler dolaylı N₂O salınımlarına neden olmakta CO₂ ise, tarım makineleri, inorganik gübreler ve tarım kimyasalları gibi öteki tarımsal girdilerin üretiminden de kaynaklanmaktadır.

İklim değişikliği ve bunun tarım üzerindeki etkilerine karşı mücadelede, uluslararası iklim çevrelerince birlikte uygulanan azaltım ve uyum politikaları yürütülmektedir.

Azaltım politikalarında, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin hafifletilmesi amaçlanmakta ve genellikle sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yönelik tedbirleri kapsamaktadır. Uyum politikalarında ise, doğal ya da yapay bazı sistemlerin iklimsel değişikliklere ve bunların etkilerine karşı koyma veya bu etkileri azaltmaya yönelik uygulamalar söz konusu olmaktadır.

Dünyanın sera gazı emisyonlarını sınırlandırmayı ve giderek azaltmayı başarması durumunda bile, gezegenin şu anda atmosferde bulunan sera gazlarından kurtulmasının zaman alacağı bilinmektedir. Bu durum, küresel emisyonların azaltılması çabalarının başarılı sonuçlar vermesi durumunda bile, mutlaka iklim değişikliğinin etkilerine uyum sağlamak gerektiğini göstermektedir.

İklim değişikliğine dayanıklı ekosistemlerin sağlıklı ve etkin bir biçimde işlevlerinin sürdürülmesi, su, arazi ve biyolojik kaynakların yönetilmesi ve korunması üzerine odaklanan politikalar, iklim değişikliğinin olumsuz etkileri ile başa çıkmanın etkili yolları arasında yer almaktadır. Kentsel ve kırsal alanlardaki etkilere uyum sağlamada, bazen fiziksel altyapıya önem verilmesi bile iklim değişikliğine uyum sağlamada etkin bir yol olabilmektedir.

Öngörülen iklim değişikliklerini ve bu değişikliklerin olumsuz etkilerini en aza indirmenin temel yolu insan kaynaklı sera gazı salınımlarını azaltmaktır. Sera gazı salınımlarının büyük bir çoğunluğu enerji üretimi ve kullanımıyla ilişkili olduğundan, azaltım politikalarında yararlanılan yeni ve ileri teknolojilerin çoğu, fosil yakıt enerji çevriminin ya da

elektrik kullanımının verimliliğini iyileştirme ve düşük ya da sıfır karbonlu enerji kaynaklarının geliştirilmesini hedeflemektedir.

Sera gazı emisyonlarını azaltarak iklim değışikliklerinin etkisini gidermenin diğeri bir yolu da, uyum politikalarında kullanılan ve yutak olarak tanımlanan, karbon yakalama ve depolama yeteneğı bulunan ormanların, sulak alanların, deniz ve kıyı ekosistemlerinin, çayırların, tarımsal alanların ve turbalıkların mevcut durumlarının korunması ve mevcutların iyileştirilmesi gerekmektedir.

Türkiye başta kalkınma planları olmak üzere çok sayıda ulusal plan, program ve strateji belgesinde iklim değışikliği ile mücadele konusunda özellikle enerji, tarım, ormancılık, ulaştırma, sanayi ve atık sektörlerinde birçok politika ve önlem uygulamaya konulmuştur.

Türkiye, BM İklim Değışikliği Çerçeve Sözleşmesi kapsamında her dört yılda bir, İklim Değışikliği Ulusal Bildirimlerini hazırlamakla yükümlüdür. Buna bağı olarak 2013 yılında 5. İklim Değışikliği Ulusal Bildirimi Raporu hazırlanmıştır. 5. raporda daha önce hazırlanan dört bildirim raporu tek başlık altında toplanmıştır. İlgili kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör temsilcileri ve sivil toplum kuruluşları ile üniversiteler ve akademik çevrelerin etkin katılımı ve işbirliği ile hazırlanan raporlar, Türkiye'de iklim değışikliği ile ilgili konularda genel bilinç ve bilgi seviyesine katkıda bulunmak ve ulusal planlama ve politika oluşturma sürecine katkı sağlama amacını taşımaktadır.

5. Ulusal Bildirim Raporu'nda ulusal şartlar, sera gazı emisyon ve yutak alanların envanteri, salınımlarına azaltılmasına yönelik politika ve önlemler, sera gazı projeksiyonları ve azaltma senaryoları, iklim değışikliği etkileri ve uyum, alınması gereken tedbirler için gereken mali kaynaklar ve teknoloji transferi ile eğitim-öğretim ve kamuoyunun bilinçlendirilmesi konuları ele alınmıştır.

T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 2011-2023 yıllarını kapsayan Ulusal İklim Değışikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planında, Türkiye'de iklim değışikliğinden etkilenebilecek konular, beş önemli alana ayrılmıştır. Bunlar, su kaynakları yönetimi, tarım ve gıda güvencesi, ekosistem hizmetleri, biyolojik çeşitlilik ve ormancılık, doğal afet risk yönetimi ve insan sağlığı alanlarıdır. Planda belirtilen alanlarda, iklim değışikliğinin yarattığı etkiler ve bunları azaltmaya yönelik uyum politikaları belirtilmiştir.

Türkiye'de iklim değışikliği ile mücadele konusunda Tarım ve Orman Bakanlığının tarımla ilgili aşağıda yer alan çok sayıda proje, strateji ve politikaları mevcuttur.

Arazi Topplulaştırılması;

Stratejisi sonucunda, işletmelerin optimum büyüklüğe ulaştırılmasıyla verimliliğin artırılması ve enerji kullanımının azaltılması hedeflenmektedir.

Organik Tarım Faaliyetleri;

Toprak verimliliğini uzun dönemde, ekolojik koşulları dikkate alarak doğal yollarla artırmak, toprak ve genetik kaynak erozyonunu önlemek, su miktar ve kalitesini korumak, yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanmak ve enerji tasarrufu sağlamada yardımcı olmaktadır.

İyi Tarım Uygulamaları;

Tarımsal üretimin çevre, insan ve hayvan sağlığına zarar vermeden yapılması, doğal kaynakların korunması, tarımda izlenebilirlik ve sürdürülebilirlik ile güvenilir ürün arzının sağlanması amaçlanmaktadır.

Su Tasarrufu Sağlayacak Modern Sulama Yöntemlerini Destekleme Programı;

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında, tarla içi sulama sistemlerin kapalı ve basınçlı sistemlere dönüştürülmesi için hibe desteği verilmektedir.

Kuraklık Yönetimi;

İklim değişimine bağlı olarak daha sık yaşanması beklenen kuraklığı azaltmaya yönelik olarak, ilimizde Tarımsal Kuraklık İl Kriz Merkezleri oluşturularak, 2023-2027 yılları için il tarımsal kuraklık stratejileri ve eylem planları hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur.

Tarım Sigortaları Uygulamaları;

İklim değişikliklerine bağlı sayısı giderek artan don, dolu, hortum, sel, kasırga, su baskını vb. meteorolojik felaketlerden kaynaklanan risklerin tazmini amaçlamaktadır. Tarımda Risk Yönetimi stratejisi aracılığı ile, bu tür risklere maruz kalan üreticilerin ürünleri teminat altına alınarak, üretimin sürdürülebilirliğinin sağlanması hedeflenmektedir. İl Müdürlüğümüzce Tarım Sigortaları tarım sigortaları tanıtım ve bilgilendirme çalışmaları yapılmakta olup ilimiz merkez ve ilçelerinde 15-19 Ocak tarihleri arasında Tarsim uzmanlarının katılımı ile toplantılar gerçekleştirilmiştir. İl Müdürlüğümüz SMS sisteminden 40 bin çiftçiye bilgilendirme mesajı gönderilmiştir. 2023 yılında TARSİM verilerine göre ilimizde 85178 poliçe yaptırılmış ve 686 Bin dekar sigorta teminatı altına alınmıştır. Yıldan yıla ilimizde poliçe sayılarında belirgin bir artış görülmekte olup, eğitim, tanıtım ve bilgilendirme çalışmalarının bu artış üzerinde önemli bir katkısı bulunmaktadır.

Doğal Afet Çalışmaları;

2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun hükümlerine dayanılarak hazırlanan ve 27 Ağustos 2006 tarih ve 26272 sayılı ResmiGazete'deyayınlanarak yürürlüğe giren Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Yönetmelik kapsamında afet işleri yürütülmektedir. Su verimliliği ve seferberliği kapsamında suyun etkin ve tasarruflu kullanımı için çiftçilere, öğrencilere, kurumlara eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılmaktadır.

Sulama Eğitimleri;

Su verimliliği ve seferberliği kapsamında çiftçilere, öğrencilere ve kurumlara yönelik eğitim çalışmaları düzenlenmektedir.

İklim Değişikliklerinin Tarım Sektörü Üzerindeki Etkileri

Gelişmekte olan ülkelerin ekonomilerinin tarımsal üretime dayanması, iklim değişikliğinin etkilerinin daha fazla hissedilmesine neden olmaktadır. Özellikle ekstrem hava koşulları gelişmekte olan ülkelerde tarımsal üretimi imkansız hale getirmekte ve dolayısıyla göçe sebebiyet vermektedir. Birleşmiş Milletler, iklim değişimi ile bağlantılı olarak dünya genelinde 500 milyondan fazla insanın yer değiştirdiğini tahmin etmektedir.

Tarım sektöründe, farklı koşullara göre adapte edilen ürün çeşitleri, ilaçlama, gübreleme ve sulama sistemleri gibi konularda çok büyük gelişimler kaydedilmesine rağmen, tarımsal üretimde iklim koşulları hâlâ en önemli role sahiptir.

Küresel ısınmanın Türkiye üzerinde yaratacağı etkiler, farklı biçimde ve değişik boyutlarda ortaya çıkacağı düşünülmektedir. Oluşan iklim değişiklikleri tarımsal faaliyetlerde, hayvan ve bitkilerin doğal yaşam alanlarında değişikliklere nedenolacak, su kaynakları açısından önemli sorunlara neden olabilecektir.

Türkiye küresel ısınmanın potansiyel etkileri açısından, risk grubu ülkeler arasındadır. Özellikle su kaynaklarının zayıflaması, orman yangınları, kuraklık ve çölleşme ile bunlara bağlı ekolojik bozulmalardan olumsuz yönde etkilenebilecektir. Atmosferdeki sera gazı birikiminin artışına bağlı olarak, gelecek yıllarda gerçekleşebilecek bir iklim değişikliğinin Türkiye'nin kurak ve yarı kurak alanlarındaki, özellikle kentlerdeki su kaynakları sorunlarına yenileri eklenecek, tarımsal ve içme amaçlı su ihtiyacı daha da artabilecektir. Böylece kurak ve yarı kurak alanların genişlemesine ek olarak, yaz kuraklığı süresi ve şiddetindeki artışlar çölleşme, tuzlanma ve erozyon hızının artışı tetikleyeceği düşünülmektedir.

Kuraklığın tarımı ve dolayısıyla üreticiyi olumsuz yönde etkilemesi, bazı üreticileri yeni mevsimsel özelliklere göre ürünlerini değiştirmek zorunda bırakacaktır. Bu nedenle

Türkiye'de daha sıcak ve kurak koşullara uygun tarımsal bitki çeşitlerinin geliştirilmesi ve bunların desteklenmesi gerekmektedir.

İklim ve iklim değişimlerine en fazla duyarlı sektörlerin başında yer alan tarım sektöründe iklim değişikliklerinin, çift yönlü etkisi söz konusu olmaktadır. İklim değişikliği hem tarımı etkilemekte hem de, tarımsal faaliyetler iklim değişikliğine neden olmaktadır.

İklim değişikliği sonucu, tropikal ve sup-tropikal bölgelerdeki tarımsal faaliyetler sıra dışı sel ve kuraklıklardan olumsuz yönde etkilenirken, ılıman bölgelerdeki ürün yetiştirme sezonunun uzaması sonucu tarımsal üretimin daha fazla olması beklenmektedir. Kurak bölgelerde ise, giderek artan ısınmaya bağlı olarak oluşan çölleşme sonucu tarımsal üretim azalmakta ve hatta giderek yok olmaktadır.

İklim değişikliğinin tarım üzerine etkileri; gıda güvenliği, kalkınma ve uluslararası ticaret konularında ortaya çıkmaktadır. Tarımın insan beslenmesi yanında ekonomik bir faaliyet olması nedeniyle, iklim değişiklikleri sonucu oluşan üretim azlığı veya fazlalığı ekonomik dengeleri de büyük ölçüde değiştirmektedir.

Üretim miktarının azalması sonucu tarım fiyatlarının artması enflasyon üzerinde, tarım ürünlerindeki arz açığının ithalatla karşılanması cari açık üzerinde, tarım sektöründe çalışan sayısının azalması işsizlik üzerinde, üreticilerin kuraklığı bağlı zararlarının bir bölümü ya da tamamının hükümetler tarafından karşılanması ise, bütçe üzerinde olumsuz yönde etki oluşturmaktadır.

Genel olarak iklim değişikliğinin tarımsal ve ekonomik etkileri; iklim değişiminin oranı ve şiddeti ile tarımsal üretimin değişen iklim şartlarına uyum kabiliyeti olmak üzere iki faktöre bağlıdır. İklim değişikliklerinin tarım verimi üzerine etkileri, sıcaklık, yağış, atmosferdeki CO₂ içeriği, ekstrem olayların tekrarı ve deniz seviyesindeki yükselmeler nedeniyle ortaya çıkmaktadır.

Tarımın iklim değişikliği ile ilişkisini; iklim değişikliğinden etkilenen, iklim değişikliğini etkileyen ve son yıllarda gelişen iklim değişikliğini azaltan etkiler olmak üzere üç grup altında toplamak mümkündür.

Tarımın İklim Değişikliğinden Etkilenen Yönü

İklim, tarımsal üretimin gerçekleşmesini sağlayan en önemli faktördür. Bu nedenle iklim değişimlerinin bitkisel ürün miktarı ve verimlilik, toprak yapısı, hayvansal üretim ve verim, su kaynakları üzerinde ve diğer etkiler olarak çeşitli yönleri söz konusudur.

i. Bitkisel Ürün Miktarı ve Verimliliği; sıcaklık, yağış, atmosferdeki CO₂ içeriği ve diğer ekstrem olayların sıklığı ürün rekoltesi ve verimi, hasat zamanını ve çayır-meralar açısından otlatma zaman ve verimini değiştirmektedir. Kuraklık ya da aşırı yağışların sıklığı ve şiddeti çoğaldıkça, tarımsal kayıplar artmaktadır.

Aşırı sıcaklıklar, toprakta zararlı mikroorganizmaların üremesine neden olmakta, fotosentezi yavaşlatmakta bunun sonucu olarak, bitki büyümesi ve döllenme yeteneği azalmaktadır. Ayrıca bahçe ve ormanlarda yangınlar, toplu ağaç kurumaları ve hastalık salgınları görülmektedir. Aşırı yağışlar sonucu topraktaki su doygunluğunun artması, topraktaki oksijen miktarının azalmasına ve nem artışına bağlı bitkilerde böceklenme ve hastalıkların çoğalmasına sebep olmaktadır.

ii. Toprak Yapısı; sıcaklık ve yağışın yanı sıra toprağın nemi, nem depolama kapasitesi ve verimliliği, bitki gelişimi ve kalitesi için önemli faktörler arasında yer almaktadır. Sıcaklıkta ortaya çıkan artışlar, topraktaki nem seviyesini dengelemek için sulama işleminin yapılmasını gerektirmektedir. Aşırı sıcaklık toprağın azot miktarı, ph değeri ile mikro bakteriyel bileşimini değiştirmekte ve böylece, topraktaki besin elemanlarını olumsuz yönde etkileyerek üretim potansiyelini düşürmektedir.

Verimli arazilerin azalması, ülkelerin ekonomik dengelerinin değişmesine, yaşam kalitesinin düşmesine, organik besinlerin azalmasıyla birlikte beslenme nitelik ve niceliğinin zayıflamasına yol açmaktadır. Bu olumsuzlukların uzun dönemdeki etkisi, insanoğlunun sıkıntı, açlık ve sefalet düşmesine neden olabilecektir.

iii. Hayvansal Üretim ve Verim; sıcaklık artışı hayvanlarda ölüm oranları, yem ve ilaç tüketim miktarları, hastalık ve parazitlerin artması, canlı ağırlık, et-süt üretim ve verimi ile gebelik oranları üzerinde olumsuz etkiler yaratmaktadır.

İklim değişiklikleri yaban hayatını da olumsuz yönde etkilemektedir. Özellikle belirli yaşamsal aktiviteleri başlatmada zamansal uyarılara ihtiyaç duyan birçok canlı için mevsim değişiklikleri önemli sorunlar yaratabilmektedir.

iv. Su Kaynakları Üzerindeki Etkiler; sıcaklık rejimindeki değişiklikler, yağmur, kar yağış zaman-miktarını ve dolayısıyla yeraltı ve yerüstü su miktarını etkilemektedir. Sıcaklıktaki artış buharlaşmayı hızlandırmakta ve bu durum da, sulama suyu hacminin düşmesine neden olmaktadır.

Buna karşın buharlaşmanın artması sonucu yeryüzünde daha nemli bir hava hakim olacak ve buna bağlı olarak yağışlarda artış gözlenecektir. Aşırı yağış koşulları, sel ve su

taşkınları riskini de artırmaktadır. Ayrıca yağışların çoğaldığı bölgelerde aşırı sıcaklık nedeniyle buharlaşmadaki artış, buraların kuraklaşmasına neden olacaktır.

Küresel ısınmanın doğrudan etkisi, su sıcaklığındaki yükselme şeklinde ortaya çıkmaktadır. Deniz suyunun ısınması başta balıkçılık olmak üzere, deniz ve okyanuslarda yaşayan pek çok türün yaşamını tehdit etmektedir.

Dünyadaki toplam su miktarı 1,4 milyar km³ olup, bu suyun % 97,5'i tuzlu su, geriye kalan % 2,5'i tatlı su kaynaklarından oluşmaktadır. Dünyadaki nüfus artışı ile birlikte kişi başına kullanılabilir su miktarı da giderek azalmaktadır. Temiz ve içilebilir su kaynaklarının kirlenmesi ile birlikte her geçen gün su kıtlığı giderek artmaktadır.

Su en fazla tarım, sanayi ve enerji üretiminde kullanılmaktadır. Sıcaklık ve nüfus artışına bağlı olarak suya olan küresel talebin artması, su konusunda etkin bir talep yönetimi ve politikalarının gerçekleştirilmesini zorunlu hale getirmektedir.

v. Diğer Etkiler; iklim değişikliklerinin bu doğrudan etkilerin yanında tarımsal üretimi dolaylı olarak etkileyen faktörler de mevcuttur. Buzulların erimesine bağlı oluşan deniz seviyesindeki artışlar veya aşırı yağışlar tarımsal alanlarda sel baskınlarına yol açmaktadır, ozon seviyesi ya da UV ışınlarının bitki büyüme sürecinde yarattığı olumsuz değişiklikler, toprak erozyonu ve çölleşme gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır.

İklim değişikliğinin bu olumsuz etkilerinin yanı sıra olumlu etkileri de vardır. Örneğin; atmosferdeki CO₂ oranının artması bazı bitkilerin daha fazla karbon alımı sonucu verimliliğini artırmaktadır. Sıcaklık artışı bitki büyüme dönemlerini kısaltmakta, erken ekim ve hasat imkanı ortaya çıkmaktadır.

Sıcaklık artışları bitki büyüme dönemlerini kısaltmakta, erken ekim ve erken hasat ortaya çıkmaktadır. Sıcak bölgelerde yetişen bitkilerin ılıman bölgelerde de yetişmesine olanak vermektedir.

Tarımın İklim Değişikliğini Etkileyen Yönü

Tarımsal faaliyetler sonucu (enerji tüketimi, hayvan yetiştirme, çeltik üretimi, gübreleme ve ilaçlama vb.) çeşitli sera gazları ortaya çıktığından tarımsal üretim, iklim değişikliğinin başlıca sebepleri arasında yer almaktadır.

Günümüzde et-süt sığırcılığı, kümes hayvancılığı ve süt endüstrisinin yoğunlaşmasıyla birlikte, hayvansal üretim yapan işletmelerin yarattığı çevre kirliliğinde önemli bir artış gözlenmektedir. Çiftlik hayvanlarından ortaya çıkan amonyağın asit yağmurlarına, CH₄ gazının sera etkisine yol açarak küresel sorunlara neden olduğu ifade edilmektedir. Geniş

getiren hayvanlar, sindirim sürecinde mide fermentasyonları aracılığıyla sera gazı salınımı yapmaktadırlar.

Su altında yetişen çeltik ise, üretimi boyunca CH_4 salınımı yapmaktadır. Çeltik ekim alanları çoğaldıkça sera gazı salınımı da artmaktadır. Gübre, toprak içinde çözündükçe ya da toprak işleme sırasında toprakta tutulan CO_2 'nin dışarı çıkmasıyla yine atmosferdeki sera gazı salınımı artmaktadır.

Dünyada sera gazı emisyonlarının % 26'sı enerji tüketiminden, % 19'u sanayi faaliyetlerinden, % 17'si arazi kullanımı değişikliklerinden, % 14'ü tarımdan, % 13'ü ise ulaşımdan kaynaklanmaktadır.

Tarımın İklim Değişikliğini Azaltan Yönü

Tarım sahip olduğu karbon yutakları ve sera gazı emisyonlarını azaltma özelliğine sahiptir. Yeşil bitkiler fotosentez aracılığı ile atmosferdeki karbonu tutmaktadırlar. Yine toprakta karbon depolanmaktadır. Tarımın iklim değişikliğini azaltmada ikinci katkısı biyoyakıtlardır. Fosil yakıtlar yerine biyoyakıtların kullanımının tercih edilmesi, atmosfere sera gazı salınımını azaltmaktadır.

Atmosferde artan CO_2 konsantrasyonunun, belirli tarım ürünlerinin yetişmesinde olumlu katkısı olacağı beklenmektedir. Pirinç ve buğdayın içinde bulunduğu C_3 sınıfı olarak nitelenen bitkiler (yüksek CO_2 konsantrasyonuna ve düşük sıcaklığa ihtiyaç duyan, ışık şiddetini kullanma yeteneği düşük, ılıman bölge bitkileri), artan CO_2 miktarından olumlu etkileneceklerdir.

Buna karşılık mısır, şeker kamışı gibi C_4 sınıfı bitkiler (düşük CO_2 konsantrasyonuna ve yüksek sıcaklığa ve düşük oranda suya ihtiyaç duyan, mevsimsel kuraklığa dayanıklı, başlangıçta 4 karbon atomu içeren organik molekülleri bağlayan, ışık şiddetini kullanma yeteneği yüksek bitkiler), artan CO_2 miktarından olumsuz yönde etkileneceklerdir.

Türkiye'de toplam nüfusun % 37'si kırsal bölgede yaşamaktadır. Tarım GSYİH'nın % 9'unu, istihdamın % 24'ünü ve ihracatın da % 9'unu oluşturmaktadır. Türkiye, yıllık ortalama 653 mm yağış miktarı ile yarı-kurak bölgededir. Bazı alt bölgelerde yıllık yağış 200 mm seviyesine kadar düşmektedir.

Türkiye'nin, iklim değişikliğinden en fazla etkilenmesi beklenen Akdeniz Havzasında bulunması ve tarım sektörünün ekonomik ve sosyal açıdan ülkedeki önemi nedeniyle, iklim değişikliğinin tarım ve gıda üretimi üzerine olan etkileri açısından önem taşımaktadır.

IPCC'nin 4. değerlendirme raporuna göre, gelecek yüzyılda Türkiye'nin içinde bulunduğu Akdeniz Havzasında sıcaklığın artacağı, daha yoğun sıcak dalgalarının olacağı, yağışlarda % 20 dolaylarında azalma olacağı, toprak neminin azalacağı, deniz seviyesinin yükseleceği tahmin edilmektedir (IPCC, 2007).

Türkiye'de 24 milyon hektar olan tarım arazisinin yaklaşık 5 milyon hektarında sulu tarım yapılmaktadır. Diğer bir ifadeyle, tarım arazilerinin % 80'inde kuru tarım yapılmakta, yani yağışa bağlı üretim gerçekleştirilmektedir. Bu nedenle olası bir yağış azlığı, üretim miktarı üzerinde olumsuz yönde etki yaratabilecektir.

Akdeniz bölgesindeki yarı kurak ve subtropik alanlarda sıcaklık artışıının, yağış rejimindeki değişikliklerden daha fazla olacağı, sel, kuraklık gibi ekstrem hava olaylarının daha yoğun ve sık yaşanacağı belirtilmektedir. Bu değişikliklerin tarım alanlarında kayıplara ve tahribatlara, ürün verimliliğinde azalmalara neden olacağı tahmin edilmektedir. Dünya genelinde 2⁰C sıcaklık artışıının tahıl verimliliğinde % 5, 4⁰C sıcaklık artışıının ise, verimde % 10 azalmaya neden olacağı ve Akdeniz Bölgesinde verimdeki azalışın % 25-35'e ulaşacağı tahmin edilmektedir (IPCC, 2007).

Küresel ısınma ve iklim değişikliğinin tarım sektörü üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu görülmektedir. Hızla artan CO₂ emisyonları, aşırı yağış ve seller, kuraklık, yeraltı su seviyesinin düşmesi gibi çevresel faktörler, ülkedeki tarım verimliliğini ve dolayısıyla tarım sektörünü olumsuz yönde etkilemektedir.

Başoğlu ve Telatar (2013), iklim değişikliğinin Türkiye'de tarım sektörü üzerinde meydana getirdiği etkileri incelemiştir. Bu amaçla, 1973-2011 dönemi yıllık verilerinden oluşan model regresyon analizi yardımıyla tahmin edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre; yağış değişkenindeki değişmeler tarım sektörünün GSYİH içindeki payını pozitif yönde, sıcaklık değişkenindeki değişmeler ise, negatif yönde etkilemektedir.

Sonuç

Sera gazları emisyonlarında doğal olmayan artışla birlikte meydana gelen küresel ısınma ve iklim değişikliklerinin özellikle sıcaklık, yağış eğilimlerini etkilemesi insanlığı kuraklık, lleşme veya sel gibi felaketlerle karşı karşıya bırakmaktadır. İklım değişikliklerinin yarattığı bu olumsuz koşullar, tüm canlı türlerini ve yaşam ortamlarını tehdit etmektedir. Canlıların bu hızlı değişen iklim koşullarına adaptasyon sürelerinin de birbirinden farklı olması, ekolojik sistemleri doğrudan etkileyecektir.

Tarımsal üretim miktarında oluşan değişiklikler, gıda güvencesinden gıda güvenliğine, çiftçi gelirinden milli gelire, hammaddeyi tarıma dayalı sanayiden tarım ürünleri atıklarını kullanan sanayiye kadar, tarımda üretimden tüketime uzanan süreçte yer alan tüm kesimleri yakından ilgilendirmektedir. Yanlış arazi kullanımı ve bilinçsiz ve aşırı gübreleme gibi tarımsal faaliyetler sonucunda, karbon kaynağı olan topraklardan sera gazı salınımları giderek artmaktadır. Tarımsal uygulamalar ve üretim, küresel ısınmaya olan olumsuz etkilerinin yanı sıra, artan dünya nüfusunun sağlıklı bir biçimde yaşamını sürdürebilmesi açısından son derece önemlidir.

Günümüzde dünyada sera gazı emisyonları etkilerinin tam olarak telafisinin mümkün olmaması nedeniyle, iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ve uyum sağlama politikalarına daha fazla önem verilmektedir. Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin (IPCC) 4. Değerlendirme Raporu'nda uyum çalışmalarının, iklim değişikliğinin etkilerini yönetebilmek açısından büyük önem taşıdığı ifade edilmektedir. Bu durum, iklim değişikliğine uyum için zamanında ve daha etkin önlemler alınmasını için küresel, bölgesel ve yerel ölçekte stratejik bir yaklaşım içinde sektörler ve yönetimler arasında uyum ve eşgüdümün zorunlu olduğunu ifade etmektedir.

Türkiye ekonomisinde milli gelirin % 9'unu oluşturan, ihracatın % 10'unu ve istihdamın % 25'ini sağlayan ve tarıma dayalı sanayinin ana kaynağı olan tarım sektörü, ekonomi içindeki önemini halen korumaktadır. Küresel ısınmanın Türkiye üzerinde yaratacağı etkilerin, farklı biçimde ve değişik boyutlarda ortaya çıkacağı beklenmektedir. Oluşan iklim değişiklikleri tarımsal faaliyetlerde, hayvan ve bitkilerin doğal yaşam alanlarında değişikliklere neden olacak, su kaynakları açısından önemli sorunlara neden olabilecektir.

Elde edilen tahmin sonuçlarına göre, tarım verimi ve yağış miktarında görülen değişikliklerin tarımsal GSYİH üzerinde pozitif ve anlamlı bir etkisi vardır. CO₂ emisyonunda yaşanacak değişiklikler, tarımsal GSYİH üzerinde anlamlı ve negatif bir etkide bulunarak, uzun dönemde tarım verimi ve tarımsal ürünlerin kalitesini düşürmektedir. Sıcaklık değişimlerinin ise, tarım sektörü üzerinde olumsuz yönde etki yaptığı görülmektedir. Ayrıca, sıcaklık değişimlerinin tarım sektörü üzerindeki olumsuz etkisinin, yağış miktarı değişimlerinin olumlu etkisinden daha fazla olması, iklim değişikliğinin tarım sektörü üzerindeki genel etkisinin negatif yönde oluşmasına neden olmaktadır.(Bakraç,H.N,Doğan, E, 2016.)

Türkiye'de bitkisel üretimde; iyi tarım uygulamaları, organik tarım uygulamaları, üretimin her aşamasında izlenebilirliğin sağlanması, bitki hastalık ve zararlıları ile mücadele, kuraklığa dayanıklı tohum çeşitlerinin geliştirilmesi, gen ve tohum bankalarının kurulması,

arazi toplulaştırması, yaygın eğitim ve yayım ile destekleme, tüketicilerin bilinçlendirilmesi uygulamaları iklim değişikliğine uyum sağlamaya yönelik destek uygulamalarıdır.

Mevcut yasal ve kurumsal düzenlemelere, stratejik planlara, politika ve programlara bu konuların dahil edilmesi ile tarımda doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımının sağlanması ve iklim değişikliğinin etkilerine uyum için örgütlü ve rekabet gücü yüksek bir yapının oluşturulması gerekmektedir.

Yenilenebilir enerji kaynakları kullanımının artırılması hava, toprak, su gibi doğal dengenin korunması ve sürdürülebilirliğin sağlanması açısından yarar sağlayacağı gibi konvansiyonel enerji uygulamalarının yavaşlatılmasını da beraberinde getireceğinden çevre üzerine önemli olumlu etkiler sağlayacağı düşünölmektedir. Türkiye, başta biyoyakıtlar olmak üzere yüksek miktarda yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarına sahiptir ve tarım sektöründe bu kaynaklardan etkin olarak yararlanmak mümkündür.

İl Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

ARAşTIRMA VE GELİşTİRME (AR-GE) KOMİSYONU

Abdullah TİRYAKİ
Komisyon Başkanı

Ahmet DEVREZ
Komisyon Başkan V.

Hacı BOLAT
Üye

Özcan ÇETİN
Üye

Selim DÖLCÜ
Üye

-RAPOR-

(Gençlik ve Spor Komisyonu)

İL GENEL MECLİS BAşKANLIĞINA / ÇORUM

İl Genel Meclisinin 02/01/2024 tarih ve 6 nolu kararı ile Gençlik ve Spor Komisyonuna havale edilen, Kış mevsimi dolayısıyla Çorum İl ve İlçelerimizde Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğümüzde kış sporları ile ilgili ne gibi çalışmalar yapılmaktadır? Hangi dallarda çalışmalar vardır? Kimler yararlanacaktır? Yetişkinlere yönelik çalışmalar var mıdır? İlimizde ve ilçelerimizde kayak yapılan yerler nerelerde ve ne durumdadır? Tesislerimiz var mıdır? Ne durumdadır? Konu ile ilgili Gençlik ve Spor Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

Gençlik ve Spor Komisyonumuzun yaptığı araştırma sonucunda elde ettiği bilgilere göre; Çorum kayak merkezleri kış sporlarına olan ilgiyi karşılamak için tasarlanmış ve donatılmış tesislerdir. Bu merkezler, aileler, arkadaş grupları ve çiftler için keyifli tatil seçenekleri sunarlar. Genellikle dağlık bölgelerde yer alırlar çünkü dağlar, kayak yapmak için uygun eğimlere ve kar örtüsüne sahiptir. Bu nedenle, kayak merkezleri sıklıkla dağlık bölgelerde, ormanlık alanlarda veya dağların eteklerinde bulunur. Bu bölgeler, kış sporları

tutkunları için ideal destinasyonlar olarak kabul edilir ve kayakçılara hem spor yapma hem de doğanın tadını çıkarma fırsatı sunar.

İlimizde kış sporları yapılacak yer olarak Çatak kayak merkezi bulunmaktadır. Bu nedenle mevsim itibarıyla kar yağışının olmaması nedeniyle kış sporları şu anda yapılamamaktadır. Ancak kar yağdığında bu spordan kimlerin yararlanacağı konusunda gençlere ve yetişkinlere yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Soru: Kış mevsimi dolayısıyla Çorum İl ve İlçelerimizde Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğümüzde kış sporları ile ilgili ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?

Cevap: İlimiz ve ilçelerimizde kış sporları yapılacak yerler bulunmakta olup, kar yağdığında kış sporu yapılmaktadır.

Soru: Hangi dallarda çalışmalar vardır?

Cevap: Kar yağmadığı için herhangi bir çalışma yoktur.

Soru: Kimler yararlanacaktır? Yetişkinlere yönelik çalışmalar var mıdır?

Cevap: Kar yağdığı zaman önceden basın yoluyla ilan edilir, yaşlısı genci, kadını erkeği ayırt etmeksizin spora meraklı herkes kayak sporu yapabilir.

Soru: İlimizde ve ilçelerimizde kayak yapılan yerler nerelerde ve ne durumdadır?

Cevap: İlimiz merkez ilçeye bağlı Çatak tabiat parkı kayak merkezi bulunmaktadır. Bu kayak merkezinde kar yağdığı zaman spora gönüllü kişiler kayak sporu yapmaktadır.

Soru: Tesislerimiz var mıdır? Ne durumdadır?

Cevap: Tesislerimiz vardır. Ancak kar yağmadığından ve kayak yapılmadığından dolayı şu anda kayak yapılan spor tesislerimiz kapalı durumdadır.

İl genel meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU

Erdoğan KÖROĞLU
Komisyon Başkanı

Kemal ÖZÖNAL
Komisyon Başkan V.

Osman GÜNAY
Üye

Engin DEMİR
Üye

Yavuz AYKAÇ
Üye

RAPOR
(Turizm Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / ÇORUM

İL Genel Meclisinin 02/01/2024 tarih ve 7 nolu kararı ile Turizm Komisyonuna havale edilen, İlimiz Boğazkale İlçesi ören yerlerinde bir asırlık kazı yapılmaktadır. Bu kazıların yapım anlaşmaları nedir? Kazıların yöre halkına yansıması var mı? Varsa bunların etkileri nelerdir? Çorum halkı bu kazıları ve kazı alanları hakkında yeterince bilgilendirilmekte midir? Çıkarılan eserlerin bakımı yapıp sergilenmeleri nasıl olmaktadır? Konu ile ilgili Turizm Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

Turizm Komisyonumuzun yaptığı araştırma sonucunda elde ettiği bilgilere göre; İl Kültür ve Turizm Müdürlüğünden alınan bilgiler doğrultusunda,

- 1- İlimiz, Boğazkale ilçesi ören yerlerinde bir asırlık kazı yapılmaktadır. Bu kazıların yapım anlaşmaları nedir?
- 2- Kazıların yöre halkına yansıması var mı? Varsa bunların etkileri nelerdir?
- 3- Çorum halkı bu kazıları ve kazı alanları hakkında yeterince bilgilendirilmekte midir?
- 4- Çıkarılan eserlerin bakımı yapıp sergilenmeleri nasıl olmaktadır?
Hususları sorulmaktadır.

Yukarıda sorulan sorulara cevaben;

- 1- Tüm kazı izinleri Bakanlığımız Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü tarafında verilmektedir. İzinsiz arkeolojik kazı yapılması kanunen yasaktır. Kazı izinlerinin alınması işlemi 2863 sayılı Kanunun 35. Maddesine göre yapılmaktadır. Söz konusu kanun maddesi, “*Bu kanun hükümlerine tabi, taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarını meydana çıkarmak üzere, araştırma, sondaj ve kazı yapma hakkı, sadece Kültür ve Turizm Bakanlığına aittir. **Bilimsel ve mali yeterliği Kültür ve Turizm Bakanlığınca takdir ve kabul olunan Türk ve yabancı heyet ve kurumlara araştırma izni, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından; sondaj ve kazı yapma izni Cumhurbaşkanlığı kararı ile verilir, Kültür ve Turizm Bakanlığı elemanları veya bu Bakanlıkça görevlendirilecek Türk bilim adamları tarafından yapılacak araştırma, sondaj ve kazılar, Kültür ve Turizm Bakanlığının iznine bağlıdır. Askeri yasak bölgelerde yapılacak araştırma, sondaj ve kazı için gerekli ruhsatname, Genelkurmay Başkanlığının iznini müteakip, sözü geçen heyet ve kurumların göstereceği uzmanlar adına düzenlenir. Kültür ve Turizm Bakanlığınca haklı görülebilecek sebep olmadıkça heyet ve kurumlar ruhsatnamedeki üyelerini değiştiremezler.***” hükmündedir. **Kazı ruhsatnameleri bir (1) yıllık olup, kazı başkanının yaptığı başvuruya istinaden her yıl yenilenir.**

- 2- Boğazköy/Hattuşa kazı ekibi yöre halkı ile sürekli etkileşim ve iletişim halindedir. Bu İletişim, etkileşim ve bilgi paylaşımı sayesinde yöre halkıda Hattuşa özelinde kültür varlıkları hakkında bilgi sahibi olmakta onların korunması ve tanıtılmasına katkı sağlamaktadırlar. Boğazköy-Hattuşa kazılar her yıl 3 ila 4 ay bir fiil kazı yapmakta ve bu kazılarda yöre halkından ortalama 100 ila 120 arasında sigortalı işçi çalıştırılmakta ve asgari ücretin üzerinde maaş alabilmektedirler. Kazı evinde 12 ay boyunca sigortalı ve maaşlı 3 bekçi istihdam edilmektedir. Ayrıca ekip üyelerinin yarısında fazları Türk öğrenci ve uzmanlardan oluşmakta arkeoloji veya eskiçağ dillerinde öğrenim gören veya mezun olan halkından kişilerde kazıda çalışma imkânı bulmaktadır. Bu çalışmalar kuşkusuz yerel halkın bir arkeolojik kazıyı sahiplenmesi ve alanın korunmasında sorumluluk hissetmesi açısından önemlidir.

Boğazköy/Hattuşa kazıları sayesinde yöre halkı turizm sektöründe de faaliyet gösterebilmektedir. Kazılar ve ören yeri sayesinde otel, pansiyon, çadır ve karavan kamp alanı, restoran işletmeciliği, hediyelik eşya üretimi ve pazarlanması gibi konularda iş imkanları ortaya çıkmış ve yöre halkı tarafında bu faaliyetler yürütülebilmektedir. Hattuşa kazılarında çıkarılan eserlerin sergilendiği ve muhafaza edildiği Boğazköy Müzesinde de yine yöre halkından kişiler iş imkânı bulmuş ve çalışmaya devam etmektedir. Kazıların yöre halkına yansması kültürel bilgi ve birikimin yanında turizm sektöründe ve kazılarda iş istihdamı ağlaması açısından olumlu yansması şeklinde olmuştur.

- 3- Boğazköy/Hattuşa Ören yeri Bakanlığımızın uluslararası ve ulusal tanıtımlarında her zaman yer almış ve almaya da devam etmektedir. Bunun yanında yerelde de Bakanlığımız, Genel Müdürlüğümüz, Valiliğimiz, Kaymakamlığımız ve İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün tüm yayın organlarında Boğazköy-Hattuşa'ya tanıtım amaçlı olarak yer almaktadır. Ayrıca halka açık olarak yapılan çeşitli etkinlik, konferans ve sempozyumlarla da kültür ve turizme ilgi duyan vatandaşların Boğazköy/Hattuşa hakkında bilgilendirmeleri ve tanıtımlar yapılmaktadır.
- 4- Boğazköy/Hattuşa kazılarında çok sayıda eser gün yüzüne çıkarılmıştır. 1966 yılında Boğazköy Müzesi açılana kadar olan dönemde çıkan eserlerin bir kısmı, İstanbul Arkeoloji Müzesinde, bir kısmı da Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesinde bulunmaktadır. 1966 yılında sonra kazıda çıkarılan eserler ise Boğazköy Müzesi İle Çorum Müzesinde muhafaza edilmekte ve sergilenmektedir. Kazıdan çıkan buluntular öncelikle kazı ekinindeki restoratörlertarafından konservasyon ve restorasyona tabi tutulmakta, müzeye tesliminden sonra ise kontrolleri ve bakımları Boğazköy Müzesi uzmanlarınca veya Ankara Restorasyon ve Konservasyon Bölge Laboratuvarı bünyesinde çalışan restoratör ve uzmanlar tarafından yapılmaktadır.

İl Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

Fehmi YAĞLI
Komisyon Başkanı

İsmail KEŞLİKTEPE
Komisyon Başkan V.

Ekrem YILDIRIM
Üye

Engin DEMİR
Üye

Selim DÖLCÜ
Üye

-RAPOR-

(Tarım ve Hayvancılık Komisyonu)

İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / ÇORUM

İl Genel Meclisinin 02/01/2024 tarih ve 1 nolu kararı ile Tarım ve Hayvancılık Komisyonuna havale edilen, İlimiz ve ilçelerimizde hangi çeşit borsalar vardır? İlimiz ve ilçelerimizde yetiştirilen ürünler ile ilgili yeni borsalar kurulabilir mi? Bu çalışmanın İlimiz ekonomisine katkısı nedir? İlimizde üretmiş olduğumuz ürün çeşitlerine göre hangi birlikler mevcuttur? Birliklerin üreticilere faydaları nelerdir? Birliklerin borsaların pazarın arasındaki üretici açısından faydaları nelerdir? Birlik ve borsalardaki üreticilerin üyelik şartı var mı? Varsa Şartlar nelerdir? Konu ile ilgili Tarım ve Hayvancılık Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

Tarım ve Hayvancılık Komisyonumuzun yaptığı araştırma sonucunda, İlimiz İl Tarım ve Orman Müdürlüğünden alınan bilgiler doğrultusunda,

Üretici birlikleri genel anlamda, bireylerin yalnız başına yetersiz olan emek ve sermayelerini veya daha kapsamlı bir tarımla ekonomik ve sosyal güçlerini bir araya getirerek yatırıma yönlendiren mal ve hizmet üretilmesinde artışlar sağlayan, teknik bilgi ve düzenli pazarlama olanaklarını kullanarak kişilere daha iyi bir hayat standartları sağlamayı hedefleyen kurumlardır.

Birliklerin amacı üretimi talebe göre planlamak ürün kalitesini iyileştirmek kendi mülkiyetine almamak kaydıyla pazara geçerli norm ve standartlara uygun ürün sevk etmek, ürünlerin ulusal ve uluslar arası ölçekte pazarlama gücünü artırıcı tedbirler almak üzere tarım üreticilerinin ürün veya ürün grubu bazında bir araya gelmelerini sağlamaktır.

Tek başına bireysel olarak taleplerini hiçbir yerde duyuramayan üretici, birlik çatısı altında bir bütün olarak taleplerini ilgili kuruluşlara iletmesi ve çözüm bulması kolaydır. Kurumsal olarak güçlü bir yapıya sahip birlik, üreticinin yararına olan her konudan haberdar olup, bunu üreticisine ileterek ortak akıl ve bilinç geliştirir.

İlimizde söz konusu 5200 sayılı kanun kapsamında Çorum İli Yumurta Üreticileri Tarımsal Birliği, Çorum İli Merkez İlçesi Bal Üreticileri Birliği, Çorum İli Oğuzlar İlçesi Ceviz Üreticileri Tarımsal Birliği ve Çorum İli Mecitözü İlçesi Süt Ürünleri Tarımsal Üreticileri Birliği olmak üzere 4 adet birlik bulunmaktadır.

ÜYELİĞİ ZORUNLU OLAN KURUM VE KURULUŞLAR KİMLERDİR ?

5174 Sayılı Yasanın 32'nci ve bu yasanın uygulamasına ilişkin Borsa Muamelat Yönetmeliğinin 7'nci maddesi gereğince, Ticaret borsası kotasyonuna dâhil maddelerin alım veya satımı ile uğraşanlar, bulundukları yerin borsasına kaydolmak zorundadırlar. Borsaya kayıt zorunluluğunda olanların durumlarında meydana gelen ve Türk Ticaret Kanununa göre tescil ve ilanı gereken her türlü değişikliğin, gerçekleşmesinden itibaren bir ay içinde kayıtlı oldukları borsalara bildirilmesi gerekir. İlgili sicile tescili zorunlu olup da kanuni şekil ve sürede tescil ettirilmemiş olan bir hususu haber alan ilgili borsa, bu zorunluluğu yerine getirmeyenlerin durumlarını gerekli sicil değişikliklerinin yapılması için ilgili sicil memurluğuna bildirir. Sicil memurluğu, bu bildirim üzerine gerekli işlemleri yapmakla yükümlüdür. Kayıt zorunluluğunu yerine getirmeyenlerin kayıtları borsalarca doğrudan yapılır ve kendilerine bildirilir.

TİCARET BORSALARININ TANIMI VE GÖREVLERİ:

5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'nun 28.maddesinde hukuki açıdan "Ticaret borsaları, bu kanunda yazılı esaslar çerçevesinde borsaya dâhil maddelerin alım satımı ve borsada oluşan fiyatlarının tespit, tescil ve ilanı işleriyle meşgul olmak üzere kurulan kamu tüzel kişiliğine sahip kurumlardır." Borsanın görevleri yine 5174 sayılı Kanunun 34.maddesinde belirtilmiştir.

Buna göre;

- a) Borsaya dâhil maddelerin, borsada alım satımını tanzim ve tescil etmek.
- b) Borsaya dâhil maddelerin borsada oluşan her günkü fiyatlarını usulü dairesinde tespit ve ilân etmek.
- c) Alıcı ve satıcının, teslim ve teslim alma ile ödeme bakımından yükümlülüklerini, muamelelerin tasfiye şartlarını, fiyatlar üzerinde etkili şartları ve ihtilaf doğduğunda ihtiyari tahkim usullerini gösteren ve Birliğin onayıyla yürürlüğe girecek genel düzenlemeler yapmak.
- d) Yurt içi ve yurt dışı borsa ve piyasaları takip ederek fiyat haberleşmesi yapmak, elektronik ticaret ve internet ağları konusunda üyelerine yol göstermek.
- e) 51 inci maddedeki belgeleri düzenlemek ve onaylamak.
- f) Borsaya dâhil maddelerin tiplerini ve vasıflarını tespit etmek üzere laboratuvar ve teknik bürolar kurmak veya kurulmuşlara iştirak etmek.
- g) Bölgeleri içindeki borsaya ilişkin örf, adet ve teamülleri tespit etmek, Bakanlığın onayına sunmak ve ilân etmek.
- h) Borsa faaliyetlerine ait konularda ilgili resmî makamlara teklif, dilek ve başvurularda bulunmak; üyelerinin tamamı veya bir kesiminin menfaati olduğu takdirde bu üyeleri adına veya kendi adına dava açmak.

ı) Rekabeti bozucu etkileri olabilecek anlaşma, karar ve uyumlu eylem niteliğindeki uygulamaları izlemek ve tespiti halinde ilgili makamlara bildirmek.

j) Mevzuatla bakanlıklara veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarına verilen işlerin, bu Kanunda belirtilen kuruluş amaçları ve görev alanı çerçevesinde borsalara tevdi halinde bu işleri yürütmek.

k) Üyelerinin ihtiyacı olan belgeleri vermek ve bunlara ilişkin gerekli hizmetleri yapmak.

l) Yurt içi fuarlar konusunda yapılacak müracaatları değerlendirip Birliğe teklifte bulunmak.

m) Sair mevzuatın verdiği görevlerle, ilgili kanunlar çerçevesinde Birlik ve Bakanlıkça verilecek görevleri yapmak.

Üye İlişkileri Politikamız

Çorum Ticaret Borsası olarak üye ilişkileri politikamız, ISO 9001 Kalite sistemine uygun bir şekilde üye memnuniyetini ön planda tutarak, Üyelerimizin talep, öneri, ihtiyaç, istek ve şikâyetleri doğrultusunda hedef ve planlar belirleyerek hızlı ve etkin bir şekilde değerlendirildiği ve aynı memnuniyetsizliğin tekrar oluşmaması için gerekli iyileştirmelerin yapıldığı, üye ilişkileri ve memnuniyeti odaklı üye sistemini taahhüt ederek, şeffaf ve hesap verilebilir ilkeleri doğrultusunda, çözüm odaklı bir politika izlemeyi amaç edinmektedir.

Borsaların Faydaları

Çiftçinin ürettiği tarım ürünleri piyasanın mevcut şartları içinde gerçek değerine ulaştığı ölçüde, Devletin tarım sektöründe destekleme politikaları sebebiyle üstleneceği mali yük azalır.

- Tarım ürünleri ve hayvansal ürünlerin alım satımının Borsaya tescili ile kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması sağlanmakta böylece, devletin bu ürünler üzerinde stopaj KDV ve vergi kayıp ve kaçakları önlenmektedir.
- Ticaret borsaları, önceden tahmini mümkün dalgalanmaları da istikrara kavuşturur.
- Ticaret Borsaları Müteahhitlik Piyasasında Çalışan Kişiler İçin Avantaj Sağlar.
İşadamları riskten kurtulmak için, ticaret borsasında taahhüt ettiği teslim tarihi ve mal miktarı ile uyumlu olarak bu maldan vadeli alım yaparak riskten kurtulmuş olur.
- Ticaret Borsaları İhracatçıya Avantaj Sağlar :
Gıda, tekstil gibi sanayi dallarında çalışan üretici ihracatçılar vadeli alım sözleşmeleri yaparak, ihracat taahhütlerini zamanında, istenilen kalite ve fiyatta yerine getirme imkanı bulabilmektedirler.
- Ticaret Borsaları Tüketici Menfaatlerini Korumak.
Ticaret Borsaları üretimi ve tüketimi son derece yaygın olan tarım ürünlerinin bölge ve zaman bakımından fiyat farklarını kısmen telafi ederek, tüketicinin menfaatlerine uygun adil ve gerçek fiyatların oluşumuna katkıda bulunur.
- Ticaret Borsaları Üreticiye Fayda Sağlar:
Borsalar üreticilerin, ürünlerini çok miktarda alıcı karşısında arz edebildikleri, böylece o günkü şartlar içinde, güvenle ve gerçek fiyatla satabildikleri bir piyasadır.
Ticaret Borsalarına sadece borsaya kayıtlı üyeler girebilirler ve borsada işlem yapabilirler. Bu

sınırlamanın tek istisnası tarım üreticileridir. Bu sebeple, her borsada satıcıların önemli bir bölümünü tarım üreticileri oluşturur.

- Tahkim Yöntemiyle İhtilafların Çözümünde Zaman Kaybı Yaşanmaz !
Üyeler arasında meydana gelen anlaşmazlık ve uyuşmazlıklar Hakem Heyetleri marifetiyle çözülür.

İl Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

TARIM VE HAYVANCILIK KOMİSYONU

Abdullah UYSAL
Komisyon Başkanı

Mehmet TURHAN
Komisyon Başkan V.

Arif ÇAMİÇİ
Üye

Yıldız BEK
Üye

Nazım ÇETİN
Üye

-RAPOR-

(Çevre ve Sağlık Komisyonu)

İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / CORUM

İl Genel Meclisinin 02/01/2024 tarih ve 4 nolu kararı ile Çevre ve Sağlık Komisyonuna havale edilen, Gürültü kirliliği nedir? İlimiz ve ilçelerimizde özellikle toplu halde kullanılan mekanlarda ses ölçümü yapılıyor mu? İnsanların duyma ve algılamasını nasıl etkiliyor? Önlemleri nelerdir? Hangi kurumlar gürültü kirliliği ile ilgili denetim yapıyor? Gürültü kirliliği için yaptırımlar nelerdir? Uyarılmaları için neler yapılmalıdır? Konu ile ilgili Çevre ve Sağlık Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

Çevre ve Sağlık Komisyonumuzun yaptığı çalışmalar sonucunda elde ettiği bilgilere göre; Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünden alınan bilgiler doğrultusunda,

SORU 1:Gürültü kirliliği nedir?

CEVAP 1:Bakanlığımızca 30.11.2022 tarihli ve 32029 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Gürültü Kontrol Yönetmeliğine göre “Çevresel gürültü: Endüstriyel faaliyetler, ulaşım araçları, eğlence ve rekreasyon, inşaat ve işyerlerinden kaynaklanan istenmeyen sesleri,” olarak tanımlanmıştır.

SORU 2 :İlimiz ve ilçelerimizdeözellikle toplu halde kullanılan mekanlarda ses ölçümü yapılıyor mu?

CEVAP 2:İlimiz sınırları dahilinde bulunan cafe, düğün salonu, eğlence mekanı, gibi işletmelerde müzik yayın izni kapsamında işletme faaliyete geçerken akredite labaratuvarlar tarafından ölçüm yapılarak akustik rapor hazırlanmaktadır. Ayrıca gürültü şikayetlerine istinaden İl Müdürlüğümüz teknik personellerince gerek görülmesi halinde gürültü ölçümü yapılmaktadır.

SORU 3 :İnsanların duyma ve algılamasını nasıl etkiliyor?

CEVAP 3:Gürültü kirliliği olan herhangi bir yerdeki gürültü Çevresel Gürültü Kontrol Yönetmeliğinde belirtilen sınır değerlerin üzerinde olması durumunda çevre ve insan sağlığı üzerinde olumsuz etkilerinin görülebileceği değerlendirilmektedir. Bu olumsuz etkiler gürültüye maruz kalma şiddetine ve süresine göre farklılıklar gösterebilir. Yüksek şiddette ve sürede gürültüye maruz kalanlarda kalıcı işitme kayıplarının veya algılama eksikliklerinin görülmesi kuvvetle muhtemeldir.

SORU 4 :Önlemleri nelerdir?

CEVAP 4:Gürültü kirliliğinin önlenmesi için toplu alanlarda (cafe, eğlence mekanı, düğün salonu vs.) gürültü yalıtımı yapılmalıdır. Sanayi tesislerinde ise çalışan sağlığı için kişisel koruyucu donanımlar kullanılmakla birlikte, çevresel gürültünün önlenmesi amacıyla gürültüye neden olan araç, gereç, ekipmanda yalıtım yapılması, gürültüye hassas alanlardan daha uzakta konumlandırılması gibi çeşitli önlemler alınabilir.

SORU 5 : Hangi kurumlar gürültü kirliliği ile ilgili denetim yapıyor?

CEVAP 5: 2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri, Kabahatler Kanunu kapsamında ise kolluk kuvvetleri (Emniyet, Jandarma) ile belediye denetim yapmaktadır.

SORU 6 : Gürültü Kirliliği ile ilgili yaptırımlar nelerdir?

CEVAP 6: İl Müdürlüğümüzce Çevre Kanunu 20. Maddesi h bendi kapsamında idari yaptırım uygulanmaktadır. Ayrıca Kabahatler Kanunu' nun 36. Maddesi kapsamında kolluk kuvvetleri ve belediye idari yaptırım uygulayabilmektedir.

SORU 7 : Uyarılmaları için neler yapılmalıdır?

CEVAP 7: İşletmelerin uyarılmaları ve gürültünün azaltılmasının hedeflenmesi amacıyla yazılı ve görsel basında mevzuat bilgilendirmesi yapılabilir. Ayrıca işletmeler sektörelbazda çağırılarak konu ile ilgili bilgilendirme seminerleri verilebilir.

İl Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

ÇEVRE VE SAĞLIK KOMİSYONU

Kemal ÖZÖNAL
Başkan

Erdoğan KÖROĞLU
Başkan V.

Osman GÜNAY
Üye

Engin DEMİR
Üye

Yavuz AYKAÇ
Üye

-RAPOR-

(Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu) İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / ÇORUM

İL Genel Meclisinin 02/01/2024 tarih ve 5 nolu kararı ile Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonuna havale edilen, İlimiz ve ilçelerimizde Hitit üniversitesi olarak, fakülte ile yüksekokul sayımız ve bunlara bağlı bölümlerimiz nelerdir? Kaç tanedir, hangi ilçelerimizde yüksek okul bulunmakta olup bu bölümlerin ilçelerimize katkısı nedir? Bu bölümlerin tercih edilme oranı ve doluluk kapasite durumu nedir? Üniversitedeki bölümlerin Çorum ve ilçelerimiz olarak faydaları nelerdir? Sanayi açısından bu bölümlerde, meslek elamanı olarak yetiştirilme imkanı var mı? Genel olarak ilimizin tamamını kapsayacak şekilde üniversitenin o günden bugüne kadar ilerleme başarısı sıralaması gibi geline durumu nedir? Konu ile ilgili Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonumuzun yaptığı çalışmalar sonucunda; Hitit Üniversitesinden alınan bilgilere göre,

Yükseköğretim Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyona Farklılaşması ve İhtisaslaşma kapsamında Makine ve İmalat Teknolojileri alanında ihtisaslaşan ve bu alanda ülkemizde tek üniversite olma özelliğini taşıyan üniversitemiz nitelikli araştırmalar gerçekleştirerek bölgesel ve ulusal kalkınma hedeflerine katkı sağlamaktadır. Çorum merkezde bulunan Hitit Üniversitesi Bilimsel Teknik Uygulama ve Araştırma Merkezimizde (HÜBTUAM) bulunan 9'u sağlık alanında olmak üzere 23 yöntemde akredite olmuş laboratuvarlarda çok sayıda testler yapılmaktadır. Diğer alanlara yönelik laboratuvarlarda da akreditasyon süreçleri devam etmektedir.

Eğitim birimlerimiz bünyesinde yeni program açma tekliflerimizde ilgili programın YÖK'ün belirlediği Türkiye geneli %85 doluluk oranı ve bölgesel ihtiyaçlar göz önünde bulundurulmaktadır. İlçelerdeki Meslek Yüksekokullarında tematik alanlar belirlenmiş ve yeni programlar teklifi buna uygun olarak gerçekleştirilmektedir.

Üniversitemiz bünyesinde 1 Lisansüstü Eğitim Enstitüsü (19 Doktora ve 57 Yüksek Lisans olmak üzere toplam 76 programı) 8 fakülte (31 program), 1 Yüksekokulda (İngilizce ve Arapça Hazırlık) ve 7 Meslek Yüksekokulu (60 program) ile eğitim süreci devam etmektedir.

2023 YKS sonuçlarına göre 92 önlisans ve lisans programlarımıza yerleşen öğrenci sayısına göre doluluk oranı %98,78 olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılı kontenjanımızın ise 4.100'ün üzerinde olması planlanmaktadır.

Aktif öğretim yapılan programlarımızın akreditasyon süreçleri başlatılmıştır. İstihdama yönelik çalışmalar yürüten eğitim birimlerimiz ön lisans düzeyinde 10 programda 3+1 (3 dönem okulda 1 dönem işyerinde), lisans düzeyinde 2 programda 7+1 (7 dönem fakültede 1 dönem işyerinde) olmak üzere işletmede Mesleki Eğitim (İME) müfredatı uygulanmaktadır. Bu kapsamda öğrencilerimiz bir dönem tam zamanlı olarak işletmelerde eğitimlerini uygulamalı bir şekilde almaktadır. Özellikle önlisans programlarımızdaki işletmede mesleki eğitim uygulamasının (İME) yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar yoğun şekilde devam etmektedir.

İl Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

EĞİTİM KÜLTÜR VE SOSYAL HİZMETLER KOMİSYONU

Abdurrahman KARAGÖZ
Komisyon Başkanı

Dursun KAYA
Komisyon Başkan V.

Ünal NALÇACI
Üye

İlhami TÜRKSAL
Üye

Sadık AŞIK
Üye

-RAPOR-

(Aile ve Engelliler Komisyonu)

İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / CORUM

İl Genel Meclisinin 02/01/2024 tarih ve 3 nolu kararı ile Aile ve Engelliler Komisyonuna havale edilen, Özel sektörün engelli istihdam etme şartı nasıldır? Kaç engellimiz İlimizde, ilçelerimizde, özel sektörde istihdam edilmektedir? Engelli vatandaşımızın özel sektörde istihdam edilmesi halinde devletten ne gibi yararlanma sağlıyor? Özel sektör bu konuda bilgili mi? İlimizde istihdam oranı ne kadardır? Engelli istihdam şartları nelerdir? Konu ile ilgili Aile ve Engelliler Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

Aile ve Engelliler Komisyonumuzun yaptığı çalışmalar sonucunda elde ettiği bilgilere göre; Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünden alınan bilgilere göre,

4857 sayılı İş Kanunu 30 uncu maddesi uyarınca, 50 veya daha fazla işçi çalıştıran özel sektör işyerlerinde %3 oranında engelli, kamu işyerlerinde ise %4'ü oranında engelli ve %2'si oranında eski hükümlü işçinin meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde

alıştırılması zorunludur. Engellilerin işe alımı, çalışma koşulları, ücret tarifeleri, terfi hakları ve işten çıkarılma süreçleri diğerk çalışanlarla eşit olmalıdır.

Özel sektör işverenlerinin çalıştırdıkları her bir engelli için asgari ücret düzeyindeki sosyal güvenlik primi işveren paylarının tamamı Hazinece karşılanmaktadır.Buna göre engelli işçiler de diğerk işçiler gibi çalışma saati haftada 45 saat olacak şekilde günde 11 saati geçmemek üzere çalıştırılabilirler.Engelli alışan, genel çalışan gibi yıllık izin hakkına sahiptir. Yıllık izin hakkı genellikle 30 gün olarak belirlenmiştir.

Engellilerin kamuda istihdamı ise 2 yılda bir, çift yıllarda yapılan EKPSS(Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı) kapsamında başvuru, sınav ve tercih süreçleriyle sağlanmakta olup bu kapsamda kamuya atamalar 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre yapılmaktadır.

Bakanlığımızın yayımlamış olduğu veri tabanı kayıtlarına göre engelli ve yaşlı verileri aşağıda olduğu gibi ülke düzeyinde yer almakta olup il bazında verilere TÜİK Bölge Müdürlüğü ile resmi yazışma yapılarak ulaşılabileceği değerlendirilmektedir.

İl Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

AİLE VE ENGELLİLER KOMİSYONU

Mehmet KAPLAN

Ahmet TUNA

Duran BIYIK

Komisyon Başkanı

Komisyon Başkan V.

ye

İlhami TRKSAİ

Doğan UÇAR

ye

ye

-RAPOR-
(Şehit Yakınları, Gaziler ve İnsan Hakları Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / ÇORUM

İL Genel Meclisinin 02/01/2024 tarih ve 2 nolu kararı ile Şehit yakınları, Gaziler ve İnsan Hakları Komisyonuna havale edilen, İlimizde, ilçelerimizde, köylerimizde şehit ve gazi yakınlarımız vardır. Bu şehit ve gazi yakınlarının geride bırakmış oldukları çocuklarının ilkokul, lise, üniversite eğitimi almaları için onlara sağlanan destekler nelerdir? Okullara yerleştirilmelerindeki kontenjan durumu nedir? Kredi, yurt, barınma, ulaşım, yemek gibi ihtiyaçlardan yararlanma şartları nelerdir? Eğitim öğretimi bitirdikten sonra işe yerleştirilmeleri bitirmiş oldukları bölüme göre yerleşiyorlar mı? Konu ile ilgili Şehit Yakınları Gaziler ve İnsan Hakları Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

Komisyonumuzun yaptığı çalışmalar sonucunda elde ettiği bilgilere göre; Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünden alınan bilgiler doğrultusunda,

Soru 1:Şehit ve gazi evlatlarının ilkokul, lise, üniversite eğitimi almaları için onlara sağlanan destekler nelerdir?

Cevap 1:3713 ve 2330 sayılı kanunlar ile 5434 sayılı kanunun 56,mülga 45 ve 64. Maddeleri gereği,5510 ayılı kanunun 47. Maddesi kapsamında yararlananlara Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yılda 1 defa olmak üzere eğitim öğretim yardımı yapılmaktadır.

Soru 2:Okullara yerleştirilmelerindeki kontenjan durumu nedir?

Cevap 2:Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği hükümleri uyarınca, Özel Öğretim kurumları öğrenim gören öğrenci sayısının % 3'ünden az olmamak üzere ücretsiz öğrenci okutmakla yükümlüdür ve ücretsiz okutmada şehit ve malül gazi çocuklarına öncelik verilir.

Soru 3: Kredi, yurt, barınma, ulaşım ve yemek gibi ihtiyaçlardan yararlanma şartları nelerdir?

Cevap 3:Öğrenim kredileri karşılıksız burs olarak şehit ve gazi çocuklarına verilmektedir. Ulaşım (25 yaş altı),yurt ,barınma ve yemek ihtiyaçları devletimiz tarafından karşılanmaktadır. Her öğrenim dönemi içerisinde 2 defa sınıfta kalanlar bu haklarını kaybetmektedir.

Soru 4:Eğitim öğretimi bitirdikten sonra bitirdikleri bölüme göre mi işe yerleştiriliyorlar?

Cevap 4:Hak sahiplerinden ilköğretim, ortaokul, ilkokul mezunu olanların hizmetli unvanlı kadro ve pozisyonlara; ortaöğretim ve yükseköğretim mezunu olanların, atama teklifinin yapıldığı tarihte öğrenim durumları itibarıyla ihraz ettikleri unvanın 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerde yer alması koşuluyla ihraz etmiş bulundukları unvanlara, bunların dışında kalan ortaöğretim ve yükseköğretim mezunları memur, ilkokul ve ortaokul mezunları ise hizmetli unvanlı kadro ve pozisyonlara atama teklifleri Çalışma Genel Müdürlüğünce yapılır.

İl Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederim.

ŞEHİT YAKINLARI VE GAZİLER KOMİSYONU

Ahmet DEVREZ
Komisyon Başkanı

Hacı BOLAT
Komisyon Başkan V.

Abdullah TİRYAKİ
Üye

Özcan ÇETİN
Üye

Selim DÖLCÜ
Üye

-RAPOR-

(Plan ve Bütçe Komisyonu)

İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / CORUM

İl Genel Meclisinin 05/01/2024 tarih ve 17 nolu kararı ile Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilen, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 42. Maddesi (e) bendi gereğince İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre gayrisihhi müesseseler, sıhhi müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin ruhsatlandırılması ile ilgili ücret tarifelerine ait Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin katılımı ile toplandı.

Plan ve Bütçe Komisyonunca hazırlanan rapora göre,

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre, gayrisihhi müesseseler, sıhhi müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin ruhsat ücretleri ile ilgili olarak, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 42. Maddesinin 1. Fıkrasının (e) bendi gereğince belirlenen hizmet karşılığı ücretler:

1.Sınıf Gayrisihhi Müesseselere Verilecek İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatları	12.677 TL
2.Sınıf Gayrisihhi Müesseseler Verilecek İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatları	6.338 TL
3.Sınıf Gayrisihhi Müesseselere Verilecek İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatları	3.169 TL
Sihhi Müesseseler ve Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yerlerine Verilecek İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatları	396 TL
İçkili Yerlere Verilecek İşyeri Açma ve Çalışma	3.169 TL

Ruhsatları	
I (a) Grubu Madenlerin (Kum-Çakıl-Ariyet) Malzemenin Ocak Başı Satış Fiyatı	15,27 TL/m ³

• Ruhsatlı olarak faaliyet gösteren işyerlerinin devredilmesi veya ruhsatın herhangi bir sebeple yenilenmesi durumunda, ruhsat ücretinin yarısı oranında ücret alınması.

• 3213 sayılı Maden Kanunun 7. maddesi (Ek fıkra: 101612010-599513 md.) gereği madencilik faaliyetleri kapsamındaki gayrisihhi müesseselere ait işyerlerinden, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu hükümlerine göre belediyelerin tahsil ettiği işyeri açma izni harcı oranında idareміzce tahsil edilmektedir. Maden Ruhsatlarının m² ücreti 2024 yılı için Çorum Belediye Başkanlığınca belirlenen miktar üzerinden ücret alınacaktır.

• 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 4. Maddesinin 7. fıkrasına göre, yetki sınırlarımız içerisinde Organize Sanayi Bölge Müdürlüklerince işyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesi sırasında işyeri açma ve çalışma ruhsatına ilişkin harçlar, Çorum Belediye Başkanlığınca belirlenen m² harcı oranında OSB tarafından tahsil edilerek idareміz hesaplarına yatırılmaktadır. Komisyonumuzca uygun bulunmuştur.

İl Genel Meclisimizin takdirlerine arz ederiz.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

Gürbüz ÖZEL
Komisyon Başkanı

Abdullah UYSAL
Komisyon Başkan V.

Mehmet TURHAN
Üye

Arif ÇAMİÇİ
Üye

Murat KİDAY
Üye

Yıldız BEK
Üye

Nazım ÇETİN
Üye